

PROLETER AD IVANJICA

**Godišnji izveštaj
PROLETER AD IVANJICA
za 2013. godinu**

Ivanjica, April 2014.

U skladu sa članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala ("Službeni glasnik RS" broj 31/2011) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava ("Službeni glasnik RS" broj 14/2012), **PROLETER AD Ivanjica, MB: 07190409 objavljuje:**

GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2013. GODINU

S A D R Ž A J

1. **FINANSIJSKI IZVEŠTAJI PROLETER AD Ivanjica ZA 2013. GODINU**
(Bilans stanja, Bilans uspeha, Izveštaj o tokovima gotovine, Izveštaj o promenama na kapitalu, Statistički aneks, Napomene uz finansijske izveštaje)
2. **IZVEŠTAJ O REVIZIJI (u celini)**
3. **GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA**
4. **IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE IZVEŠTAJA**
5. **ODLUKA NADLEŽNOG ORGANA DRUŠTVA O USVAJANJU GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA * (Napomena)**
6. **ODLUKA O RASPODELI DOBITI * (Napomena)**

1. FINANSIJSKI IZVEŠTAJI PROLETER AD IVANJICA AD ZA 2013. GODINU

(Bilans stanja, Bilans uspeha, Izveštaj o tokovima gotovine, Izveštaj o promenama na kapitalu, Statistički aneks, Napomene uz finansijske izveštaje)

ПОДАЦИ О ОБВЕЗНИКУ

Пословно име	PROLETER AD fabrika čarapa Ivanjica				
Матични број	07190409	ПИБ	100932244	Општина	Ivanjica
Место	Ivanjica	ПТТ број	32250		
Улица	Milinka Kušića	Број	108		

ВРСТА ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЕШТАЈА

редовни годишњи финансијски извештај за 2013. годину.

ОБАВЕШТЕЊЕ О РАЗВРСТАВАЊУ (обавезно попуњавају привредна друштва, задруге, друга правна лица и огранци) словима

У складу са чланом 6. Закона о рачуноводству, а на основу података из финансијског извештаја за 2013. годину,
обвезник се разврстао као правно лице.

НАЧИН ДОСТАВЉАЊА ОБАВЕШТЕЊА О УТВРЂЕНИМ НЕДОСТАЦИМА/ПОТВРДЕ О РЕГИСТРАЦИЈИ

Начин доставе

Назив			
Општина			
Место		ПТТ број	
Улица		Број	

ПОДАЦИ О ЛИЦУ ОДГОВОРНОМ ЗА САСТАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЕШТАЈА

Назив/име и презиме	1609957787817 - Radomirka Kovačević		
Место	Ivanjica		
Улица	Milinka Kušića	Број	108
Е-mail	katarina_mandic@proleter.rs		
Телефон	032662518		

ИЗЈАВА: Г гарантујем тачност унетих података

Законски заступник обвезника

Својеручни потпис _____

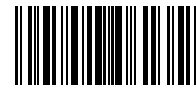
Име	Katarina	М.П.
Презиме	Mandić	
ЈМБГ	0607973715056	

<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;">07190409</div> Maticni broj	Popunjava pravno lice - preduzetnik <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block; width: 150px; height: 15px;"></div> Sifra delatnosti	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;">100932244</div> PIB
Popunjava Agencija za privredne registre		
<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;">750</div> 1 2 3 Vrsta posla	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block; width: 20px; height: 15px;"></div> 19	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block; width: 20px; height: 15px;"></div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block; width: 20px; height: 15px;"></div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block; width: 20px; height: 15px;"></div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block; width: 20px; height: 15px;"></div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block; width: 20px; height: 15px;"></div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block; width: 20px; height: 15px;"></div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block; width: 20px; height: 15px;"></div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block; width: 20px; height: 15px;"></div> 20 21 22 23 24 25 26

Naziv : **PROLETER AD fabrika čarapa Ivanjica**

Sediste : **Ivanjica, Milinka Kušića 108**

BILANS STANJA

7005024061351

na dan **31.12.2013. godine**

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	P O Z I C I J A	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	AKTIVA				
	A. STALNA IMOVINA (002+003+004+005+009)	001		359415	335525
00	I. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	002			
012	II. GOODWILL	003			
01 bez 012	III. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004			
	IV. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOSKA SREDSTVA (006+007+008)	005		359397	335507
020, 022, 023, 026, 027(deo), 028 (deo), 029	1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006		356321	332377
024, 027(deo), 028 (deo)	2. Investicione nekretnine	007		3076	3130
021, 025, 027(deo), 028(deo)	3. Bioloska sredstva	008			
	V. DUGOROCNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011)	009		18	18
030 do 032, 039 (deo)	1. Ucesca u kapitalu	010			
033 do 038, 039 (deo) minus 037	2. Ostali dugorocni finansijski plasmani	011		18	18
	B. OBRтна IMOVINA (013+014+015)	012		467829	409529
10 do 13, 15	I. ZALIHE	013		167200	229924
14	II. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	014			
	III. KRATKOROCNA POTRAZIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (016+017+018+019+020)	015		300629	179605
20, 21 i 22, osim 223	1. Potrazivanja	016		274961	156418
223	2. Potrazivanja za vise placen porez na dobitak	017		1	1
23 minus 237	3. Kratkoročni finansijski plasmani	018		0	277
24	4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	019		11832	9260

Grupa racuna, racun	P O Z I C I J A	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
27 i 28 osim 288	5. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgranicenja	020		13835	13649
288	V. ODLOZENA PORESKA SREDSTVA	021			
	G. POSLOVNA IMOVINA (001+012 +021)	022		827244	745054
29	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	023			
	Dj. UKUPNA AKTIVA (022+023)	024		827244	745054
88	E. VANBILANSNA AKTIVA	025		7492	7810
	PASIVA				
	A.KAPITAL (102+103+104+105+106-107+108-109-110)	101		236279	201276
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102		91597	91597
31	II. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	103			
32	III. REZERVE	104		3709	11476
330 i 331	IV. REVALORIZACIONE REZERVE	105		182999	182999
332	V. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	106			
333	VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	107			
34	VII. NERASPOREDJENI DOBITAK	108		35003	10393
35	VIII. GUBITAK	109		77029	95189
037 i 237	IX. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	110			
	B. DUGOROCNA REZERVISANJA I OBAVEZE (112+113+116)	111		565130	518625
40	I. DUGOROCNA REZERVISANJA	112		15489	5664
41	II. DUGOROCNE OBAVEZE (114+115)	113		0	7700
414, 415	1. Dugorocni krediti	114		0	7700
41 bez 414 i 415	2. Ostale dugorocne obaveze	115			
	III. KRATKOROCNE OBAVEZE (117+118+119+120+121+122)	116		549641	505261
42, osim 427	1. Kratkoročne finansijske obaveze	117		216564	132625
427	2. Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	118			
43 i 44	3. Obaveze iz poslovanja	119		295449	334278
45 i 46	4. Ostale kratkorocne obaveze	120		32620	32851
47, 48 osim 481 i 49 osim 498	5. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgranicenja	121		5008	4956
481	6. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	122		0	551

Grupa racuna, racun	P O Z I C I J A	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
498	V. ODLOZENE PORESKE OBAVEZE	123		25835	25153
	G. UKUPNA PASIVA (101+111 +123)	124		827244	745054
89	D. VANBILANSNA PASIVA	125		7492	7810

U _____ dana 27.2. 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

M.P.

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06 , 5/07 , 119/08, 2/10, 101/12 , 118/12 i 3/2014)

<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 100px; margin: 0 auto;">07190409</div> Maticni broj	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 100px; margin: 0 auto;"></div> Sifra delatnosti	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 100px; margin: 0 auto;">100932244</div> PIB	
Popunjiva Agencija za privredne registre			
<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 30px; margin: 0 auto;">750</div> 1 2 3	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 20px; margin: 0 auto;"></div> 19	<div style="display: flex; justify-content: space-around; margin: 0 auto;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 20px; height: 20px;"></div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 20px; height: 20px;"></div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 20px; height: 20px;"></div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 20px; height: 20px;"></div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 20px; height: 20px;"></div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 20px; height: 20px;"></div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 20px; height: 20px;"></div> </div> 20 21 22 23 24 25 26	
Vrsta posla			

Naziv : **PROLETER AD fabrika čarapa Ivanjica**

Sediste : **Ivanjica, Milinka Kušića 108**

BILANS USPEHA

7005024061368

u period **01.01.2013 do 31.12.2013**

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. PRIHODI I RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
	I. POSLOVNI PRIHODI (202+203+204-205+206)	201		1373810	1240603
60 i 61	1. Prihodi od prodaje	202		1386747	1197381
62	2. Prihodi od aktiviranja ucinaka i robe	203		2316	2
630	3. Povecanje vrednosti zaliha ucinaka	204		12873	40655
631	4. Smanjenje vrednosti zaliha ucinaka	205		35952	4043
64 i 65	5. Ostali poslovni prihodi	206		7826	6608
	II. POSLOVNI RASHODI (208 DO 212)	207		1327750	1197729
50	1. Nabavna vrednost prodate robe	208			
51	2. Troškovi materijala	209		818222	759721
52	3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali licni rashodi	210		406854	347261
54	4. Troškovi amortizacije i rezervisanja	211		13726	9933
53 i 55	5. Ostali poslovni rashodi	212		88948	80814
	III. POSLOVNI DOBITAK (201-207)	213		46060	42874
	IV. POSLOVNI GUBITAK (207-201)	214			
66	V. FINANSIJSKI PRIHODI	215		23168	53668
56	VI. FINANSIJSKI RASHODI	216		29510	80254
67 i 68	VII. OSTALI PRIHODI	217		28713	3129
57 i 58	VIII. OSTALI RASHODI	218		32746	16576
	IX. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (213-214+ 215-216+217-218)	219		35685	2841
	X. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (214-213- 215+216-217+218)	220			
69 - 59	XI. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	221			
59 - 69	XII. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	222			

Grupa racuna, racun	P O Z I C I J A	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	B. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (219-220+221-222)	223		35685	2841
	V. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (220-219+222-221)	224			
	G. POREZ NA DOBITAK				
721	1. Poreski rashod perioda	225		0	550
722	2. Odloženi poreski rashodi perioda	226		682	0
722	3. Odloženi poreski prihodi perioda	227		0	2305
723	D. Isplacena licna primanja poslodavcu	228			
	Dj. NETO DOBITAK (223- 224- 225- 226+ 227- 228)	229		35003	4596
	E. NETO GUBITAK (224- 223+ 225+ 226- 227 + 228)	230			
	Ă...Â. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGACIMA	231			
	Z. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATICNOG PRAVNOG LICA	232			
	I. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	233			
	2. Umanjenja (razvodnjena) zarada po akciji	234			

U _____ dana 27.2. 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

M.P.

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06 , 5/07 , 119/08, 2/10, 101/12 , 118/12 i 3/2014)

<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;">07190409</div> Maticni broj	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;"> </div> Sifra delatnosti	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;">100932244</div> PIB
Popunjavanje pravno lice - preduzetnik		
Popunjavanje Agencija za privredne registre		
<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;">750</div> 1 2 3 Vrsta posla	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;"> </div> 19	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;"> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;"> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;"> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;"> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;"> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;"> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;"> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;"> </div>
20 21 22 23 24 25 26		

Naziv : **PROLETER AD fabrika čarapa Ivanjica**

Sediste : **Ivanjica, Milinka Kušića 108**

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

7005024061375

u periodu od **01.01.2013. do 31.12.2013. godine**

- u hiljadama dinara

POZICIJA	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	1314248	1142651
1. Prodaja i primljeni avansi	302	1301948	1134409
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	24	26
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	12276	8216
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	1315362	1080880
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	306	885762	728600
2. Zarade, naknade zarada i ostali licni rashodi	307	407300	325744
3. Placene kamate	308	6471	11411
4. Porez na dobitak	309		
5. Placanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	15829	15125
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	0	61771
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	312	1114	0
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	313	277	0
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	314		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	315		
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	316	277	0
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	317		
5. Primljene dividende	318		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	319	35125	5002
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	320		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	321	35125	5002
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	322		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I - II)	323		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II - I)	324	34848	5002

POZICIJA	AOP	Iznos	
		Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	325	76239	76529
1. Uvecanje osnovnog kapitala	326		
2. Dugorocni i kratkorocni krediti (neto prilivi)	327	76239	76529
3. Ostale dugorocne i kratkorocne obaveze	328		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	329	38829	165942
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	330		
2. Dugorocni i kratkorocni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	331	38829	165140
3. Finansijski lizing	332	0	802
4. Isplacene dividende	333		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I - II)	334	37410	0
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II - I)	335	0	89413
G. SVEGA PRILIVI GOTOVINE (301+313+325)	336	1390764	1219180
D. SVEGA ODLIVI GOTOVINE (305+319+329)	337	1389316	1251824
Dj. NETO PRILIVI GOTOVINE (336-337)	338	1448	0
E. NETO ODLIV GOTOVINE (337-336)	339	0	32644
Ä...Ä". GOTOVINA NA POCETKU OBRACUNSKOG PERIODA	340	9260	41904
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	341	6474	0
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	342	5350	0
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRACUNSKOG PERIODA (338-339+340+341-342)	343	11832	9260

U _____ dana 27.2. 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izvestaja

M.P.

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12, 118/12 i 3/2014)

<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 100px; margin: 0 auto;">07190409</div> Maticni broj	Popunjavanje pravno lice - preduzetnik <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 100px; margin: 0 auto;"> </div> Sifra delatnosti	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 100px; margin: 0 auto;">100932244</div> PIB
Popunjavanje Agencija za privredne registre		
<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 30px; margin: 0 auto;">750</div> 1 2 3 Vrsta posla	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 20px; margin: 0 auto;"> </div> 19	<div style="display: flex; justify-content: space-around; margin: 0 auto;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 20px;"> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 20px;"> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 20px;"> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 20px;"> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 20px;"> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 20px;"> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 20px;"> </div> </div> 20 21 22 23 24 25 26

Naziv : **PROLETER AD fabrika čarapa Ivanjica**

Sediste : **Ivanjica, Milinka Kušića 108**

IZVESTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

7005024061399

u periodu od **01.01.2013. do 31.12.2013. godine**

- u hiljadama dinara

Red. br.	O P I S	AOP	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)	AOP	Ostali kapital (racun 309)	AOP	Neuplaceni upisani kapital (grupa 31)	AOP	Emisiona premija (racun 320)
	1		2		3		4		5
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	401	90002	414	1595	427		440	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	402		415		428		441	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	403		416		429		442	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	404	90002	417	1595	430		443	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	405		418		431		444	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	406		419		432		445	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	407	90002	420	1595	433		446	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	408		421		434		447	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	409		422		435		448	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine _____ (red.br. 7+8-9)	410	90002	423	1595	436		449	
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	411		424		437		450	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	412		425		438		451	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine _____ (red.br. 10+11-12)	413	90002	426	1595	439		452	

Red. br.	O P I S	AOP	Rezerve (racun 321, 322)	AOP	Revalorizacione rezerve (racuni 330 i 331)	AOP	Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti (racun 332)	AOP	Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti (racun 333)
	1		6		7		8		9
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	453	11476	466	216895	479		492	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	454		467		480		493	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	455		468	23131	481		494	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	456	11476	469	193764	482		495	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	457		470		483		496	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	458		471	10765	484		497	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	459	11476	472	182999	485		498	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	460		473		486		499	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	461		474		487		500	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine _____ (red.br. 7+8-9)	462	11476	475	182999	488		501	
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	463		476		489		502	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	464	7767	477		490		503	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine _____ (red.br. 10+11-12)	465	3709	478	182999	491		504	

Red. br.	O P I S	AOP	Nerasporedjeni dobitak (grupa 34)	AOP	Gubitak do visine kapitala (grupa 35)	AOP	Otkupljene sopstvene akcije i udeli (racun 037,237)	AOP	Ukupno (kol.2+3+4+5+6+7+8-9+10-11-12)
	1		10		11		12		13
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	505	6766	518	101955	531		544	224779
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	506	5797	519		532		545	5797
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	507		520		533		546	23131
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	508	12563	521	101955	534		547	207445
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	509	4596	522		535		548	4596
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	510	6766	523	6766	536		549	10765
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	511	10393	524	95189	537		550	201276
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	512		525		538		551	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	513		526		539		552	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine _____ (red.br. 7+8-9)	514	10393	527	95189	540		553	201276
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	515	47366	528		541		554	47366
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	516	22756	529	18160	542		555	12363
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine _____ (red.br. 10+11-12)	517	35003	530	77029	543		556	236279

Red. br.	O P I S	AOP	Gubitak iznad visine kapitala (grupa 29)
	1		14
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	557	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	558	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	559	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	560	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	561	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	562	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	563	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	564	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	565	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine _____ (red.br. 7+8-9)	566	
11	Ukupna povecanja u tekuceoj godini	567	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	568	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine _____ (red.br. 10+11-12)	569	

U _____ dana 27.2. 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izvestaja

M.P.

Zakonski zastupnik

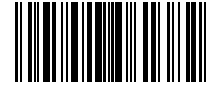
Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06 , 5/07 , 119/08, 2/10, 101/12 , 118/12 i 3/2014)

<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;">07190409</div> Maticni broj	Popunjava pravno lice - preduzetnik <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block; width: 100px; height: 15px;"></div> Sifra delatnosti	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;">100932244</div> PIB
Popunjava Agencija za privredne registre		
<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;">750</div> 1 2 3 Vrsta posla	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block; width: 15px; height: 15px;"></div> 19	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block; width: 15px; height: 15px;"></div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block; width: 15px; height: 15px;"></div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block; width: 15px; height: 15px;"></div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block; width: 15px; height: 15px;"></div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block; width: 15px; height: 15px;"></div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block; width: 15px; height: 15px;"></div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block; width: 15px; height: 15px;"></div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block; width: 15px; height: 15px;"></div> 20 21 22 23 24 25 26

Naziv : **PROLETER AD fabrika čarapa Ivanjica**

Sediste : **Ivanjica, Milinka Kušića 108**

STATISTICKI ANEKS

7005024061382

za 2013. godinu

I OPSTI PODACI O PRAVNOM LICU ODNOSNO PREDUZETNIKU

O P I S	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
1. Broj meseci poslovanja (oznaka od 1 do 12)	601	12	12
2. Oznaka za velicinu (oznaka od 1 do 4)	602	4	4
3. Oznaka za vlasnistvo (oznaka od 1 do 5)	603	2	2
4. Broj stranih (pravnih ili fizickih) lica koja imaju ucesce u kapitalu	604	1	1
5. Prosecan broj zaposlenih na osnovu stanja krajem svakog meseca (ceo broj)	605	625	574

II BRUTO PROMENE NEMATERIJALNIH ULAGANJA I NEKRETNINA, POSTROJENJA, OPREME I BIOLOSKIH SREDSTAVA

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	O P I S	AOP	Bruto	Ispravka vrednosti	Neto (kol. 4-5)
1	2	3	4	5	6
01	1. Nematerijalna ulaganja				
	1.1. Stanje na pocetku godine	606			
	1.2. Povecanja (nabavke) u toku godine	607		XXXXXXXXXXXX	
	1.3. Smanjenja u toku godine	608		XXXXXXXXXXXX	
	1.4. Revalorizacija	609		XXXXXXXXXXXX	
	1.5. Stanje na kraju godine (606+607-608+609)	610			
02	2. Nekretnine, postrojenja, oprema i bioloska sredstva				
	2.1. Stanje na pocetku godine	611	335507	0	335507
	2.2. Povecanja (nabavke) u toku godine	612	69878	XXXXXXXXXXXX	69878
	2.3. Smanjenja u toku godine	613	45988	XXXXXXXXXXXX	45988
	2.4. Revalorizacija	614		XXXXXXXXXXXX	
	2.5. Stanje na kraju godine (611+612-613+614)	615	359397	0	359397

III STRUKTURA ZALIHA

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
10	1. Zalihe materijala	616	84557	122943
11	2. Nedovrsena proizvodnja	617	55928	91881
12	3. Gotovi proizvodi	618	24014	11141
13	4. Roba	619		
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	620		
15	6. Dati avansi	621	2701	3959
	7. SVEGA (616+617+618+619+620+621=013+014)	622	167200	229924

IV STRUKTURA OSNOVNOG KAPITALA

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
300	1. Akcijski kapital	623	90002	90002
	u tome : strani kapital	624	90002	90002
301	2. Udeli drustva sa ogranicenom odgovornoscu	625		
	u tome : strani kapital	626		
302	3. Ulozi clanova ortackog i komanditnog drustva	627		
	u tome : strani kapital	628		
303	4. Drzavni kapital	629		
304	5. Drustveni kapital	630		
305	6. Zadruzni udeli	631		
309	7. Ostali osnovni kapital	632	1595	1595
30	SVEGA (623+625+627+629+630+631+632=102)	633	91597	91597

V STRUKTURA AKCIJSKOG KAPITALA

- broj akcija kao ceo broj

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	1. Obicne akcije			
	1.1. Broj obicnih akcija	634	180003	180003
deo 300	1.2. Nominalna vrednost obicnih akcija - ukupno	635	90002	90002
	2. Prioritetne akcije			
	2.1. Broj prioriternih akcija	636		
deo 300	2.2. Nominalna vrednost prioriternih akcija - ukupno	637		
300	3. SVEGA -nominalna vrednost akcija (635+637=623)	638	90002	90002

VI POTRAZIVANJE I OBAVEZE

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	O P I S	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
20	1. Potrazivanja po osnovu prodaje (stanje na kraju godine 639 <= 016)	639	272760	155151
43	2. Obaveze iz poslovanja (stanje na kraju godine 640 <= 119)	640	295449	334278
deo 228	3. Potrazivanja u toku godine od drustava za osiguranje za naknadu stete (dugovni promet bez pocetnog stanja)	641	2988	0
27	4. Porez na dodatu vrednost - prethodni porez (godisnji iznos po poreskim prijavama)	642	115493	0
43	5. Obaveze iz poslovanja (potrazni promet bez pocetnog stanja)	643	1115475	1454105
450	6. Obaveze za neto zarade i naknade zarada (potrazni promet bez pocetnog stanja)	644	234511	215814
451	7. Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potrazni promet bez pocetnog stanja)	645	26593	28934
452	8. Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potrazni promet bez pocetnog stanja)	646	60449	51657
461, 462 i 723	9. Obaveze za dividende, ucesce u dobitku i licna primanja poslodavca (potrazni promet bez pocetnog stanja)	647		
465	10. Obaveze prema fizickim licima za naknade po ugovorima (potrazni promet bez pocetnog stanja)	648	445	441
47	11. Obaveze za PDV (godisnji iznos po poreskim prijavama)	649		
	12. Kontrolni zbir (od 639 do 649)	650	2124163	2240380

VII DRUGI TROSKOVI I RASHODI

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	O P I S	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
513	1. Troškovi goriva i energije	651	73635	68681
520	2. Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	652	321553	274894
521	3. Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	653	56206	47844
522, 523, 524 i 525	4. Troškovi naknada fizickim licima (bruto) po osnovu ugovora	654	525	525
526	5. Troškovi naknada clanovima upravnog i nadzornog odbora (bruto)	655		
529	6. Ostali licni rashodi i naknade	656	28570	23998
53	7. Troškovi proizvodnih usluga	657	68405	61372
533, deo 540 i deo 525	8. Troškovi zakupnina	658	1656	0
deo 533, deo 540 i deo 525	9. Troškovi zakupnina zemljišta	659		
536, 537	10. Troškovi istrazivanja i razvoja	660		
540	11. Troškovi amortizacije	661	10810	9933
552	12. Troškovi premija osiguranja	662	4172	2872
553	13. Troškovi platnog prometa	663	2146	1561

Grupa racuna, racun	O P I S	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
554	14. Troškovi članarina	664	606	1402
555	15. Troškovi poreza	665	1406	1656
556	16. Troškovi doprinosa	666		
562	17. Rashodi kamata	667	6769	11411
deo 560, deo 561 i 562	18. Rashodi kamata i deo finansijskih rashoda	668	6769	11411
deo 560, deo 561 i deo 562	19. Rashodi kamata po kreditima od banaka i dfo	669		
deo 579	20. Rashodi za humanitarne, kulturne, zdravstvene, obrazovne, naučne i verske namene, za zaštitu čovekove sredine i za sportske namene	670		
	21. Kontrolni zbir (od 651 do 670)	671	583228	517560

VIII DRUGI PRIHODI

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	O P I S	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
60	1. Prihodi od prodaje robe	672	0	94
640	2. Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dazbina	673	7773	6402
641	3. Prihodi po osnovu uslovljenih donacija	674		
deo 650	4. Prihodi od zakupnina za zemljište	675		
651	5. Prihodi od članarina	676		
deo 660, deo 661, 662	6. Prihodi od kamata	677	24	0
deo 660, deo 661 i deo 662	7. Prihodi od kamata po računima i depozitima u bankama i ostalim finansijskim organizacijama	678		
deo 660, deo 661 i deo 669	8. Prihodi na osnovu dividendi i ucesca u dobitku	679		
	9. Kontrolni zbir (672 do 679)	680	7797	6496

IX OSTALI PODACI

- iznosi u hiljadama dinara

O P I S	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
1. Obaveze za akcize (prema godisnjem obracunu akciza)	681		
2. Obracunate carine i druge uvozne dazbine (ukupan godisnji iznos prema obracunu)	682	359	0
3. Kapitalne subvencije i druga državna dodeljivanja za izgradnju i nabavku osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	683		
4. Državna dodeljivanja za premije, regres i pokrice tekucih troškova poslovanja	684		
5. Ostala državna dodeljivanja	685		
6. Primljene donacije iz inostranstva i druga bespovratna sredstva u novcu ili naturi od inostranih pravnih i fizickih lica	686		
7. Licna primanja preduzetnika iz neto dobitka (popunjavaju samo preduzetnici)	687		
8. Kontrolni zbir (od 681 do 687)	688	359	0

X RAZGRANIČENI NEGATIVNI NETO EFEKTI UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE I KURSNIH RAZLIKA

- iznosi u hiljadama dinara

OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
1. Početno stanje razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	689		
2. Razgraničeni neto efekat ugovorene valutne klauzule	690		
3. Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	691		
4. Preostali iznos razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule (red. br. 1 + red. br. 2 - red. br. 3)	692		
5. Početno stanje razgraničenog neto efekta kursnih razlika	693		
6. Razgraničeni neto efekat kursnih razlika	694		
7. Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta kursnih razlika	695		
8. Preostali iznos razgraničenog neto efekta kursnih razlika (red.br. 5 + red.br. 6 - red.br. 7)	696		

XI RAZGRANIČENI POZITIVNI NETO EFEKTI UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE I KURSNIH RAZLIKA

- iznosi u hiljadama dinara

OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
1. Početno stanje razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	697		
2. Razgraničeni neto efekat ugovorene valutne klauzule	698		
3. Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	699		
4. Preostali iznos razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule (red. br. 1 + red. br. 2 - red. br. 3)	700		
5. Početno stanje razgraničenog neto efekta kursnih razlika	701		
6. Razgraničeni neto efekat kursnih razlika	702		
7. Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta kursnih razlika	703		
8. Preostali iznos razgraničenog neto efekta kursnih razlika (red.br. 5 + red.br. 6 - red.br. 7)	704		

U _____ dana 27.2. 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

M.P.

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06 , 5/07 , 119/08, 2/10, 101/12 , 118/12 i 3/2014)

„PROLETER“ AD, IVANJICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

ZA 2013. GODINU

1. OSNIVANJE I DELATNOST

Proleter“ a.d. Ivanjica je akcionarsko društvo, (u daljem tekstu: Društvo).

Društvo je osnovano 23. jula 1991. godine. Društvo je pre prevođenja u Registar privrednih subjekata Agencije za privredne registre Republike Srbije bilo registrovano kod Trgovinskog suda u Užicu u registarskom ulošku broj 1-49-00 (datum upisa rešenja registracije je 13.07.2000. godine). Prevođenje u Registar privrednih subjekata Agencije za privredne registre Republike Srbije izvršeno je rešenjem BD 21612/2005 od 17.06.2005. godine. Usaglašavanje sa Zakonom o privrednim društvima (upis osnovnog kapitala u EUR) i registracija promene podataka o privrednom subjektu izvršeno je rešenjem BD 190151/2006 od 04.12.2006. godine kada je i izvršeno prevođenje upisanog i uplaćenog novčanog kapitala u iznosu od CSD 3.871.000,00 i CSD 80.995.000,00 na iznos od EUR 983.190,72.

Društvo se bavi proizvodnjom pletenih i kukičanih čarapa (šifra delatnosti 1431).

Društvo je saglasno kriterijumima iz Zakona o računovodstvu i reviziji razvrstano u velika pravna lica.

Sedište Društva je Milinka Kušića 108, Ivanjica.

Poreski identifikacioni broj Društva je 100932244.

Matični broj Društva je 07190409.

Prosečan broj zaposlenih tokom 2013. godine iznosio je 625 (tokom 2012. godine 574)

2. OSNOV ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa važećim propisima u Republici Srbiji zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i reviziji („Sl.glasnik RS“, br. 46/2006 i 111/2009 godine), koji propisuje Međunarodne računovodstvene standarde (MRS), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (MSFI) kao osnov za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja.

Rešenjem Ministra finansija Republike Srbije (broj 401-00-1380/2010 -16 od 25. oktobra 2010 godine) utvrđen je prevod osnovnih tekstova MRS, odnosno MSFI, koji su izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde do 1. januara 2009. godine, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda do 1. januara 2009. godine. Rukovodstvo Društva procenjuje uticaj promena MRS, odnosno MSFI i tumačenja standarda na finansijske izveštaje. Izmene i dopune postojećih MRS, odnosno MSFI i tumačenja standarda, zamene važećih MRS novim, koji su stupili na snagu počev od 1. januara 2009. godine, kao i primena novih tumačenja koja su stupila na snagu u toku 2010. godine, nisu imali za rezultat značajnije promene računovodstvenih politika Društva, niti materijalno značajan uticaj na finansijske izveštaje u periodu početne primene. I pored toga što mnoge od ovih promena nisu primenljive na poslovanje Društva, rukovodstvo Društva ne izražava eksplicitnu i bezrezervnu izjavu o usaglašenosti finansijskih izveštaja sa MRS i MSFI, koji se primenjuju na periode prikazane u priloženim finansijskim izveštajima.

Finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom istorijskog troška i načelom stalnosti Društva.

Finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike („Sl. glasnik RS“, br. 114/2006, 5/2007, 119/2008, 2/2010 i 101/2012), koji odstupa od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“. Shodno tome, priloženi finansijski izveštaji nisu usaglašeni sa svim zahtevima MRS i MSF. Prema Zakonu o računovodstvu i reviziji finansijski izveštaji obuhvataju: bilans stanja, bilans uspeha, izveštaj o tokovima gotovine, izveštaj o promenama na kapitalu, napomene uz finansijske izveštaje i statistički aneks.

Iznosi u finansijskim izveštajima iskazani su u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. RSD predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Društva. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenilo računovodstvene politike obelodanjene u Napomeni 3, koje su zasnovane na važećim računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srbije.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja u skladu sa MRS i MSFI i računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekte na iznose iskazane u finansijskim izveštajima i napomenama uz finansijske izveštaje.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan bilansa stanja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena, pri čemu se procene razmatraju periodično.

Najznačajnije procene odnose se na utvrđivanje obezvređenja finansijske i nefinansijske imovine, priznavanje odloženih poreskih sredstava, utvrđivanje rezervisanja za sudske sporove i definisanje pretpostavki neophodnih za aktuarski obračun naknada zaposlenima po osnovu otpremnina, i iste su obelodanjene u odgovarajućim računovodstvenim politikama i/ili napomenama uz finansijske izveštaje.

3.2. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata valutne klauzule

Stavke uključene u finansijske izveštaje Društva odmeravaju se korišćenjem valute primarnog ekonomskog okruženja u kome Društvo posluje (funkcionalna valuta). Finansijski izveštaji prikazuju se u hiljadama RSD, koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Društva.

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan bilansa stanja preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost primenom zvaničnog srednjeg deviznog kursa Narodne banke Srbije važećim na taj dan. Poslovne promene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u dinarsku protivvrednost primenom zvaničnih deviznih kurseva Narodne banke Srbije važećim na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku godine evidentiraju se u bilansu uspeha, kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Pozitivni i negativni efekti ugovorenih deviznih klauzula u vezi potraživanja i obaveza, nastali primenom ugovorenog kursa, takođe se iskazuju kao deo finansijskih prihoda, odnosno finansijskih rashoda.

3.3. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine finansijski izveštaji Društva za 2012. godinu, koji su bili predmet revizije.

3.4. Poslovni prihodi

Prihodi od prodaje su iskazani u iznosu fakturisane realizacije, tj. izvršene prodaje do kraja obračunskog perioda, pod uslovom da je sa tim danom nastao dužničko - poverilački odnos i da je ispostavljena faktura. Prihod se meri po poštenoj vrednosti primljene nadoknade ili potraživanja, uzimajući u obzir iznos svih trgovačkih popusta i količinskih rabata koje Društvo odobri. Razlika između poštene vrednosti i nominalnog iznosa naknade priznaje se kao prihod od kamate.

Prihod od prodaje se priznaje kada su zadovoljeni svi uslovi:

/a/ Društvo je prenelo na kupca sve značajne rizike i koristi od vlasništva;

- /b/ rukovodstvo Društva ne zadržava niti upliv na upravljanje u meri koja se obično povezuje sa vlasništvom, niti kontrolu nad prodanim proizvodima i robom;
- /c/ kada je moguće da se iznos prihoda pouzdano izmeri;
- /d/ kada je verovatno da će poslovna promena da bude praćena prilivom ekonomske koristi u Društvo i
- /e/ kad se troškovi koji su nastali ili će nastati u vezi sa poslovnom promenom mogu pouzdano da se izmere.

Prihodi od usluga iskazani su srazmerno stepenu završenosti usluge na dan bilansiranja.

3.5. Poslovni rashodi

Ukupne poslovne rashode čine: nabavna vrednost prodane robe; troškovi materijala; troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi; troškovi amortizacije i rezervisanja; troškovi proizvodnih usluga; i nematerijalni troškovi.

Osnovni elementi i načela priznavanja rashoda su:

- /a/ rashodi se priznaju, odnosno evidentiraju i iskazuju kada smanjenje budućih ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmeri;
- /b/ rashodi se priznaju na osnovu neposredne povezanosti rashoda sa prihodima (načelo uzročnosti);
- /c/ kada se očekuje da će ekonomske koristi priticati tokom nekoliko obračunskih perioda, a povezanost sa prihodom može da se ustanovi u širem smislu ili posredno, rashodi se priznaju putem postupka systemske i razumne alokacije;
- /d/ rashodi se priznaju kada izdatak ne donosi nikakve ekonomske koristi ili kada i do iznosa do kojeg buduće ekonomske koristi ne ispunjavaju uslove ili su prestale da ispunjavaju uslove za priznavanje u bilansu stanja kao sredstvo;
- /e/ rashodi se priznaju i u onim slučajevima kada nastane obaveza bez istovremenog priznavanja sredstva.

Nabavna vrednost prodane robe na veliko utvrđuje se u visini prodajne vrednosti robe na veliko, umanjene za iznos utvrđene razlike u ceni i ukalkulisanog PDV sadržanih u vrednosti prodane robe na veliko.

Nabavna vrednost prodane robe na malo utvrđuje se u visini prihoda od prodane robe, umanjenih za iznos utvrđene razlike u ceni, kao i za iznos ukalkulisanog PDV, sadržanih u vrednosti prodane robe na malo.

3.6. Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja koji su direktno pripisivi sticanju, izgradnji ili proizvodnji sredstva koje se kvalifikuje čine deo nabavne vrednosti/cene koštanja tog sredstva. Drugi troškovi pozajmljivanja se priznaju kao rashod.

3.7. Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju: prihode i rashode od kamata (nezavisno od toga da li su dospeli i da li se plaćaju ili pripisuju iznosu potraživanja ili obaveze na dan bilansiranja); prihode i rashode od kursnih razlika; prihode i rashode iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima; i ostale finansijske prihode i rashode.

Prihodi od dividendi priznaju se kao prihod u godini kada se iste odobre za isplatu.

3.8. Dobici i gubici

Dobici predstavljaju povećanje ekonomske koristi, a obuhvataju prihode koji se javljaju u slučaju prodaje stalne imovine po vrednosti većoj od njihove knjigovodstvene vrednosti, zatim nerealizovane dobitke po osnovu prodaje tržišnih hartija od vrednosti (u slučaju kada se vrednovanje hartija od vrednosti vrši po njihovim tržišnim vrednostima), kao i dobitke koji nastaju pri povećanju knjigovodstvene vrednosti stalne imovine usled prestanka delovanja uslova za smanjenje njihove vrednosti.

Gubici nastaju po osnovu prodaje imovine po cenama nižim od njene knjigovodstvene vrednosti, zatim po osnovu rashodovanja neotpisanih osnovnih sredstava, po osnovu šteta koje se mogu u celini ili delimično nadoknaditi od osiguravajućih društava, po osnovu primene principa impariteta (umanjenje vrednosti imovine).

3.9. Operativni lizing

Operativni (poslovni) lizing je lizing odnosno zakup sredstava kod kojeg su sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom zadržani kod zakupodavca, odnosno nisu preneti na zakupca.

Kod poslovnog lizinga, plaćanja lizinga se priznaju kao rashod, po pravolinijskoj osnovi tokom trajanja lizinga, osim ako neki druga sistematska osnova nije primerenija za predstavljanje vremenske strukture koristi za korisnika.

3.10. Finansijski lizing

Finansijski lizing je lizing kojim se prenose suštinski svi rizici i koristi koji su povezani sa vlasništvom nad nekim sredstvom. Po isteku perioda lizinga pravo svojine se može, ali ne mora preneti.

Korisnici lizinga priznaju finansijski lizing kao sredstvo i obavezu u svojim bilansima stanja, u iznosima koji su na početku trajanja lizinga jednaki fer vrednosti sredstava koja su predmet lizinga, ili po sadašnjoj vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, ako je ona niža. Prilikom izračunavanja minimalnih plaćanja za lizing, diskontna stopa je kamatna stopa sadržana u lizingu, ako se ona može utvrditi, a ako se ne može utvrditi, koristi se inkrementalna kamatna stopa na zaduživanje. Svi inicijalni direktni troškovi korisnika lizinga dodaju se iznosu koji je priznat kao sredstvo.

Minimalna plaćanja lizinga treba podeliti između finansijskog troška i smanjenja neizmirene obaveze. Finansijski trošak treba alocirati na sve periode tokom trajanja lizinga, tako da se ostvaruje konstantna periodična kamatna stopa na preostali saldo obaveze.

Finansijski lizing uzrokuje povećanje troškova amortizacije za sredstva koja se amortizuju, kao i finansijske rashode u svakom obračunskom periodu. Politika amortizacije sredstava koja su predmet lizinga i koja se amortizuju treba da bude u skladu sa politikom amortizacije sredstava koja su u vlasništvu, a priznata amortizacija se izračunava u skladu sa MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 38 „Nematerijalna imovina“. Ukoliko nije sasvim izvesno da će korisnik lizinga steći pravo vlasništva nad sredstvom koje je predmet lizinga do kraja trajanja lizinga, to sredstvo se u potpunosti amortizuje u kraćem periodu od: trajanja lizinga ili veka trajanja.

3.11. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalno ulaganje je određivo nemonetarno sredstvo bez fizičkog sadržaja:

- koje služi za proizvodnju ili isporuku robe ili usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili se koristi u administrativne svrhe;
- koje društvo kontroliše kao rezultat prošlih događaja; i
- od kojeg se očekuje priliv budućih ekonomskih koristi.

Nematerijalna ulaganja čine: ulaganja u razvoj; koncesije, patenti, licence i slična prava; ostala nematerijalna ulaganja; nematerijalna ulaganja u pripremi i avansi za nematerijalna ulaganja.

Nabavka nematerijalnih ulaganja u toku godine evidentira se po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čini faktorna vrednost uvećana za sve zavisne troškove nabavke i sve troškove dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti. Cenu koštanja nematerijalnih ulaganja proizvedenih u sopstvenoj režiji čine direktni troškovi i pripadajući indirektni troškovi, koji se odnose na to ulaganje.

Troškovi pozajmljivanja nastali do momenta stavljanja nematerijalne imovine u upotrebu, kapitalizuju se, odnosno uključuju se u nabavnu vrednost.

Nakon što se prizna kao sredstvo, nematerijalna imovina se iskazuje po revalorizovanom iznosu, koji izražava njihovu poštenu vrednost na dan revalorizacije, umanjenu za ukupan iznos ispravke vrednosti po osnovu amortizacije i ukupan iznos ispravke vrednosti po osnovu gubitaka zbog obezvređenja. Revalorizacija se vrši onoliko redovno koliko je dovoljno da se iskazani iznos ne razlikuje značajno od iznosa koji bi se utvrdio da je primenjen postupak iskazivanja po poštenoj vrednosti na dan bilansa stanja.

Kada zbog revalorizacije dođe do povećanja iskazanog iznosa sredstava, pozitivan učinak revalorizacije se iskazuje neposredno u korist sopstvenog kapitala kao revalorizaciona rezerva.

Pozitivan učinak revalorizacije priznaje se kao prihod od ukidanja revalorizacionih rezervi istog sredstva do iznosa koji je jednak negativnom učinku revalorizacije istog sredstva, koji je prethodno bio priznat kao rashod.

Kada zbog revalorizacije dođe do smanjenja iskazanog iznosa sredstva, negativan učinak revalorizacije priznaje se kao rashod.

Negativan učinak revalorizacije iskazuje se neposredno na teret revalorizacionih rezervi, do iznosa koji nije veći od ukupnih revalorizacionih rezervi obračunatih za to isto sredstvo.

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procenjuje da li postoji neka indicija o tome da je sredstvo možda obezvređeno. Ukoliko takva indicija postoji, Društvo procenjuje iznos sredstva koji može da se povрати. Ako je nadoknadiiva vrednost sredstva manja od njegove knjigovodstvene vrednosti knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadivu vrednost i istovremeno se smanjuju prethodno formirane revalorizacione rezerve po osnovu tog sredstva. Ako nisu formirane revalorizacione rezerve po osnovu sredstva čija je vrednost umanjena ili su iskorišćene za druge svrhe, za iznos gubitka od umanjenja vrednosti priznaje se rashod perioda.

Ako na dan bilansa stanja postoje nagoveštaji da prethodno priznat gubitak od umanjenja vrednosti ne postoji ili je umanjen, vrši se procena nadoknadiive vrednosti tog sredstva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti priznat u prethodnim godinama priznaje se kao prihod, u slučaju da je primenjen osnovni postupak vrednovanja nematerijalnih ulaganja, odnosno kao povećanje revalorizacione rezerve ukoliko je primenjen alternativni postupak vrednovanja nematerijalnih ulaganja, a knjigovodstvena vrednost ove imovine se povećava do nadoknadiive vrednosti.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznata nematerijalna ulaganja, pripisuje se iskazanom iznosu tog sredstva, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa tog sredstva.

Društvo priznaje u knjigovodstvenu vrednost nematerijalnog ulaganja, troškove zamene nekih delova tih stavki, u momentu kada ti troškovi nastanu i kada su zadovoljeni kriterijumi priznavanja iz MRS 38 – „Nematerijalna imovina“, (paragraf 21).

Svaki drugi naknadni izdatak priznaje se kao rashod u periodu u kome je nastao.

Nematerijalna ulaganja prestaju da se iskazuju u bilansu stanja, nakon otuđivanja ili kada je sredstvo trajno povučeno iz upotrebe i kada se od njegovog otuđenja ne očekuju nikakve buduće ekonomske koristi.

Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja utvrđuju se kao razlika između procenjenih neto priliva od prodaje i iskazanog iznosa sredstva i priznaju se kao prihod ili rashod u bilansu uspeha.

3.12. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema su materijalna sredstva:

- koja Društvo drži za upotrebu u proizvodnji ili isporuku robe ili pružanje usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili u administrativne svrhe;
- za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda; i
- čija je pojedinačna nabavna cena u vreme nabavke veća od prosečne bruto zarade po zaposlenom u Republici, prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Nabavna vrednost/cena koštanja nekretnine, postrojenja i opreme se priznaje kao sredstvo ako, i samo ako:

- je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Društvo; i
- se nabavne vrednost/cena koštanja tog sredstva može pouzdano utvrditi.

Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme u toku godine evidentiraju se po nabavnoj vrednosti.

Nabavnu vrednost čini fakturna vrednost nabavljenih sredstava uvećana za sve zavisne troškove nabavke i sve troškove dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti. Cenu koštanja navedenih sredstava proizvedenih u sopstvenoj režiji čine direktni troškovi i pripadajući indirektni troškovi, koji se odnose na to ulaganje.

Troškovi pozajmljivanja nastali do momenta stavljanja sredstva u upotrebu, kapitalizuju se, odnosno uključuju se u nabavnu vrednost kupljenog sredstva.

Nakon što se priznaju kao sredstva, nekretnine, postrojenja i oprema, iskazuju se u revalorizovanom iznosu, koji izražava njihovu poštenu vrednost na dan revalorizacije, umanjenu za ukupan iznos ispravke vrednosti po osnovu amortizacije i ukupan iznos ispravke vrednosti po osnovu gubitaka zbog obezvređenja. Revalorizacija se vrši onoliko redovno koliko je dovoljno da se iskazani iznos ne razlikuje značajno od iznosa koji bi se utvrdio da je primenjen postupak iskazivanja po poštenoj vrednosti na dan bilansa stanja.

Kada zbog revalorizacije dođe do povećanja iskazanog iznosa sredstava, pozitivan učinak revalorizacije se iskazuje neposredno u korist sopstvenog kapitala kao revalorizaciona rezerva.

Pozitivan učinak revalorizacije priznaje se kao prihod od ukidanja revalorizacionih rezervi istog sredstva do iznosa koji je jednak negativnom učinku revalorizacije istog sredstva, koji je prethodno bio priznat kao rashod.

Kada zbog revalorizacije dođe do smanjenja iskazanog iznosa sredstva, negativan učinak revalorizacije priznaje se kao rashod.

Negativan učinak revalorizacije iskazuje se neposredno na teret revalorizacionih rezervi, do iznosa koji nije veći od ukupnih revalorizacionih rezervi obračunatih za to isto sredstvo.

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procenjuje da li postoji neka indicija o tome da je sredstvo možda obezvređeno. Ukoliko takva indicija postoji, Društvo procenjuje iznos sredstva koji može da se povрати. Ako je nadoknativa vrednost sredstva manja od njegove knjigovodstvene vrednosti knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknativu vrednost i istovremeno se smanjuju prethodno formirane revalorizacione rezerve po osnovu tog sredstva. Ako nisu formirane revalorizacione rezerve po osnovu sredstva čija je vrednost umanjena ili su iskorišćene za druge svrhe, za iznos gubitka od umanjenja vrednosti priznaje se rashod perioda.

Ako na dan bilansa stanja postoje nagoveštaji da prethodno priznat gubitak od umanjenja vrednosti ne postoji ili je umanjeno, vrši se procena nadoknativne vrednosti tog sredstva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti priznat u prethodnim godinama priznaje se kao prihod, u slučaju da je primenjen osnovni postupak vrednovanja nekretnina, postrojenja i opreme, odnosno kao povećanje revalorizacione rezerve ukoliko je primenjen alternativni postupak vrednovanja nekretnina, postrojenja i opreme, a knjigovodstvena vrednost se povećava do nadoknativne vrednosti.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznate nekretnine, postrojenja i opremu pripisuje se iskazanom iznosu tog sredstva, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa tog sredstva i da se nabavna vrednost/cena koštanja naknadnog izdatka može pouzdano utvrditi.

Društvo priznaje u knjigovodstvenu vrednost neke nekretnine, postrojenja i opreme, troškove zamene nekih delova tih stavki, u momentu kada ti troškovi nastanu i kada su zadovoljeni kriterijumi priznavanja iz MRS 16 – „Nekretnine, postrojenja i oprema“, (paragraf 7).

Svaki drugi naknadni izdatak priznaje se kao rashod u periodu u kome je nastao.

Gradsko zemljište se iskazuje odvojeno od vrednosti nekretnine po nabavnoj vrednosti (*ili kao rezidualna vrednost nekretnine koja se nalazi na tom zemljištu*), a naknadno vrednovanje se vrši na isti način kao i za nekretnine, postrojenja i opremu.

Ne vrši se amortizacija zemljišta.

Nekretnine, postrojenja i oprema prestaju da se iskazuju u bilansu stanja, nakon otuđivanja ili kada je sredstvo trajno povučeno iz upotrebe i kada se od njegovog otuđenja ne očekuju nikakve buduće ekonomske koristi.

Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja utvrđuju se kao razlika između procenjenih neto priliva od prodaje i iskazanog iznosa sredstva i priznaju se kao prihod ili rashod u bilansu uspeha.

3.13. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju Društvo kao vlasnik ili korisnik finansijskog lizinga drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog, a ne radi upotrebe za proizvodnju ili snabdevanje robom ili pružanja usluga ili za potrebe administrativnog poslovanja, ili prodaje u okviru redovnog poslovanja.

Početno merenje investicione nekretnine vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Pri početnom merenju, zavisni troškovi nabavke se uključuju u nabavnu vrednost ili cenu koštanja.

Nakon početnog priznavanja, investicione nekretnine se mere prema njihovoj poštenoj vrednosti. Poštena vrednost se meri kao najverovatnija cena koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja. Procenu investicione nekretnine nije vršio nezavisni procenitelj.

Dobitak ili gubitak nastao zbog promene poštene vrednosti investicione nekretnine uključuje se u neto dobitak ili neto gubitak perioda u kojem je nastao.

3.14. Amortizacija

Obračun amortizacije vrši se od početka narednog meseca u odnosu na mesec kada je sredstvo stavljeno u upotrebu.

Amortizacija se obračunava proporcionalnom metodom, primenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procenjenog korisnog veka upotrebe sredstava.

Osnovica za obračun amortizacije sredstva je nabavna vrednost umanjena za preostalu (rezidualnu) vrednost i iznos obezvređenja.

Korisni vek trajanja, odnosno amortizacione stope, preispituju se periodično i ako su očekivanja zasnovana na novim procenama značajno različita od prethodnih, obračun troškova amortizacije za tekući i budući period se koriguju.

Metod obračuna amortizacije koji se primenjuje preispituje se periodično i ukoliko je došlo do značajne promene u očekivanom obrascu trošenja ekonomskih koristi od tih sredstava, metod se menja tako da odražava taj izmenjeni način. Kada je takva promena metoda obračuna amortizacije neophodna, onda se ona računovodstveno obuhvata kao promena računovodstvene procene, a obračunati troškovi amortizacije za tekući i budući period se koriguju.

Amortizacione stope, utvrđene na osnovu procenjenog korisnog veka upotrebe (bez utvrđivanja rezidualnog ostatka) su:

Stope amortizacije za glavne kategorije nekretnina i opreme, date su u sledećem pregledu:

	<u>Stope amortizacije (%)</u>
Građevinski objekti	1,30 – 10,00
Oprema	3,33 – 25,00

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe, što rezultira u odloženim porezima.

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe, što rezultira u odloženim porezima (Napomena 8.23.).

3.15. Umanjenje vrednosti imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, rukovodstvo Društva proverava na svaki dan bilansa stanja da li postoje indikatori gubitka vrednosti imovine. U slučaju da takvi indikatori postoje, Društvo procenjuje nadoknadivu vrednost imovine.

Nadoknadivi iznos određen je kao viši od neto prodajne cene i upotrebne vrednosti. Neto prodajna cena je iznos koji se može dobiti prilikom prodaje imovine u transakciji između dve voljne nezavisne strane, umanjena za troškove prodaje, dok vrednost u upotrebi predstavlja sadašnju vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen ekonomski vek trajanja te prodaje na kraju veka trajanja. Nadoknadivi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada. Gde knjigovodstveni iznos prelazi taj procenjeni nadoknadivi iznos, vrednost imovine je umanjena do njenog nadoknadivog iznosa. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“.

Goodwill se testira na umanjenje vrednosti jednom godišnje ili češće ukoliko događaji ili promene okolnosti ukazuju da bi neto knjigovodstvena vrednost mogla biti umanjena.

3.16. Zalihe

Zalihe robe i materijala se mere po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čine svi troškovi nabavke za dovođenje zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje. Troškovi nabavke zaliha obuhvataju kupovnu cenu, uvozne dažbine i druge obaveze (osim onih koje Društvo može naknadno da povрати od poreskih vlasti), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci. Popusti, rabati i druge slične stavke se oduzimaju pri utvrđivanju troškova nabavke.

Izlaz zaliha materijala i robe se evidentira metodom prosečne ponderisane cene.

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda se mere po ceni koštanja, odnosno po neto prodajnoj vrednosti, ako je niža. Cenu koštanja čine svi troškovi konverzije i drugi nastali troškovi neophodni za dovođenje zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje, odnosno:

- troškovi direktnog rada;
- troškovi direktnog materijala i
- indirektni, odnosno opšti proizvodni troškovi.

U vrednost zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda ne ulaze, već predstavljaju rashod perioda:

- neuobičajeno veliko rasipanje materijala, radne snage ili drugi troškovi proizvodnje;
- troškovi skladištenja, osim ako ti troškovi nisu neophodni u procesu proizvodnje pre naredne faze proizvodnje;
- režijski troškovi administracije koji ne doprinose dovođenju zaliha na sadašnje mesto i u sadašnje stanje; i
- troškovi prodaje.

Neto prodajna vrednost predstavlja procenjenu prodajnu vrednost, umanjenu za procenjene troškove prodaje i procenjene troškove dovršenja (kod nedovršene proizvodnje). Ukoliko je neto prodajna vrednost zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda niža od njihove cene koštanja, vrši se delimičan otpis do neto prodajne vrednosti.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju.

Zalihe usluga čine direktni troškovi i indirektni troškovi nastali u vezi sa pružanjem usluga. Direktni troškovi usluga su direktni troškovi rada osoblja koje direktno učestvuje u pružanju usluga, direktni troškovi materijala i

ostali direktni troškovi, kao što je angažovanje spoljnih eksperata i slično. Indirektni troškovi usluga su troškovi pomoćnog materijala, energije utrošene za pružanje usluge, amortizacija i održavanje opreme koja se koristi prilikom pružanja usluge i sl.

Zalihe robe u maloprodaji iskazuju se po prodajnoj ceni u toku godine. Na kraju obračunskog perioda vrši se svođenje vrednosti zaliha na nabavnu vrednost putem alokacije realizovane razlike u ceni i poreza na dodatu vrednost, obračunatih na prosečnoj osnovi, na vrednost zaliha u stanju na kraju godine i nabavnu vrednost prodane robe.

3.17. Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja

Društvo odmerava stalnu imovinu (ili grupu za otuđenje) klasifikovanu kao imovina koje se drži za prodaju, po nižem od sledeća dva iznosa: po knjigovodstvenoj vrednosti ili fer vrednost umanjenoj za troškove prodaje.

3.18. Finansijski instrumenti

Finansijski plasmani predstavljaju finansijska sredstva koja se prilikom početnog priznavanja mere po njihovoj nabavnoj vrednosti koja predstavlja poštenu vrednost nadoknade koja je data za njih. Troškovi transakcije se uključuju u početno merenje svih finansijskih sredstava.

Za potrebe merenja finansijskog sredstva nakon početnog priznavanja, finansijska sredstva se klasifikuju u četiri kategorije:

- (a) finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja, početno priznata po fer vrednosti kroz dobit ili gubitak;
- (b) ulaganja koja se drže do roka dospeća;
- (c) zajmovi i potraživanja koji su potekli od strane društva i koji se ne drže radi trgovanja i
- (d) finansijska sredstva koja su raspoloživa za prodaju.

Finansijsko sredstvo se klasifikuje kao finansijsko sredstvo koje je raspoloživo za prodaju ukoliko sasvim ne pripada ni jednoj od ostale tri gore navedene kategorije finansijskih sredstava.

Finansijsko sredstvo klasifikuje se kao finansijsko sredstvo koje se drži radi trgovanja, a ne kao finansijsko sredstvo koje je raspoloživo za prodaju, ukoliko je to sredstvo deo portfelja sličnih sredstava za koje postoji obrazac trgovanja radi ostvarivanja dobitka iz kratkoročnih kolebanja cena ili marže dilera.

Posle početnog priznavanja, društvo meri finansijska sredstva, (uključujući i derivate koji su sredstva) po njihovim poštenim vrednostima, bez bilo kakvog umanjivanja za transakcione troškove koje može načiniti prilikom prodaje ili drugog otuđenja, osim:

- Zajmova i potraživanja i Ulaganja koja se drže do dospeća koja se mere po amortizovanoj ceni, primenom metoda efektivne kamatne stope;
- Ulaganja u vlasničke hartije koje se ne kotiraju na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može pouzdano izmeriti, koja se mere po nabavnoj ceni.

U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišno iskustvo, stabilnost i likvidnost kod kupovine i prodaje finansijskih sredstava i zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, poštenu (fer) vrednost najčešće nije moguće pouzdano utvrditi u uslovima nepostojanja aktivnog tržišta, kako to zahtevaju MSFI.

Priznati dobitak ili gubitak koji proizilazi iz promene u poštenoj vrednosti finansijskog sredstva ili obaveze (koja nije deo odnosa zaštite) početno priznata po fer vrednosti kroz dobit ili gubitak, priznaje se kao dobitak ili gubitak u bilansu uspeha, a kod finansijske imovine raspoložive za prodaju na revalorizacionim rezervama.

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze. Finansijska sredstva i obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Društva od momenta kada je Društvo ugovornim odredbama vezano za instrument.

Rukovodstvo vrši klasifikaciju finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena.

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada Društvo izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima. Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Društvo ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

Finansijski instrumenti u skladu sa MRS 39 – Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje, obuhvataju sledeće kategorije finansijskih instrumenata:

- (a) Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha;
- (b) Investicije koje se drže do dospeća;
- (c) Krediti (zajmovi) i potraživanja;
- (d) Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju;

3.18.1. *Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha*

U ovu kategoriju spadaju finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza čije se promene fer vrednosti evidentiraju kroz prihode ili rashode u bilansu uspeha. Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza klasifikovana u ovu kategoriju treba da ispune bilo koji od sledećih uslova:

(a) klasifikovano je kao ono koje se drži radi trgovanja. Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza se klasifikuje kao ono koje se drži radi trgovanja ako je:

/i/ stečeno ili nastalo prvenstveno radi prodaje ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti;

/ii/ deo portfelja identifikovanih finansijskih instrumenata kojima se zajedno upravlja i za koje postoji dokaz o nedavnom aktuelnom modelu kratkoročnog ostvarenja dobiti; ili

/iii/ derivat (osim derivata koji je instrument hedžinga).

(b) posle početnog priznanja naznačen je od strane Društva po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Entitet može vršiti ovo naznačavanje samo kada to rezultira pouzdanijim i relevantnijim informacijama, budući da se

/i/ eliminiše ili u značajnoj meri otklanja nedoslednost odmeravanja ili priznavanja koja bi inače nastala usled odmeravanja sredstava ili obaveza ili priznavanja dobitaka ili gubitaka po različitim osnovama; ili

/ii/ grupom finansijskih sredstava, finansijskih obaveza ili oboma se upravlja i njihove performanse se procenjuju na osnovu fer vrednosti, u skladu sa dokumentovanim strategijom upravljanja rizikom ili investiranja, i informacije o grupi se interno sačinjavaju prema toj osnovi za ključne rukovodioce Društva (kao što je definisano u MRS 24 Obelodanjivanja povezanih strana, na primer za upravni odbor ili generalnog direktora Društva.

3.18.2. *Investicije koje se drže do dospeća*

Investicije koje se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama i fiksnim dospećem koja Društvo definitivno namerava i može da drži do dospeća, osim:

- (a) onih koje Društvo nakon početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha;
- (b) onih koje Društvo naznači kao raspoložive za prodaju; i
- (c) onih koja zadovoljavaju definiciju zajmova i potraživanja.

Društvo ne klasifikuje neko finansijsko sredstvo kao ono koje se drži do dospeća ako je Društvo, tokom tekuće finansijske godine ili tokom dve prethodne finansijske godine prodalo ili reklasifikovalo više od beznačajnog iznosa investicija koje se drže do dospeća pre njihovog dospeća (više nego beznačajan iznos u odnosu na ukupni iznos investicija koje se drže do dospeća), osim prodaja ili reklasifikacija koje:

(i) su toliko blizu dospeća ili datuma poziva na plaćanje finansijskog sredstva (na primer manje od tri meseca pre dospeća) da promene tržišne kamatne stope ne bi imale značajan uticaj na fer vrednost finansijskog sredstva;

(ii) se dešavaju pošto je Društvo suštinski sakupilo prvobitnu glavnica finansijskog sredstva kroz planski raspoređena plaćanja ili avanse; ili

(iii) se mogu pripisati izolovanom događaju koji je van kontrole Društva, koji se ne ponavlja i koje Društvo nije moglo sa sigurnošću predvideti.

3.18.3. *Kredit (zajmovi) i potraživanja*

Zajmovi (kredit) i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu osim:

- (a) sredstva koja Društvo namerava da proda odmah ili u kratkom roku i koja bi onda bila klasifikovana kao sredstva koja se drže radi trgovanja i ona koja Društvo posle početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha;
- (b) ona koja Društvo posle početnog priznavanja naznači kao raspoloživa za prodaju; ili
- (c) ona za koja imalac ne može u značajnoj meri povratiti svoju celokupnu početnu investiciju, osim ako to nije zbog pogoršanja kredita, i koja će biti klasifikovana kao raspoloživa za prodaju.

Učešće stečeno u paketu sredstava koja nisu zajmovi (kredit) ili potraživanja (na primer učešće u zajedničkom fondu ili sličnim fondovima) nije zajam (kredit) ili potraživanje.

3.18.4. *Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju*

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao (a) zajmovi(kredit) i potraživanja (b) investicije koje se drže do dospeća ili (c) finansijska sredstva naznačena po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

3.19. **Kratkoročna potraživanja i plasmani**

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od kupaca – zavisnih i drugih povezanih pravnih lica i ostalih kupaca u zemlji i inostranstvu po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga.

Kratkoročni plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od dana činidbe, odnosno od dana bilansa.

Kratkoročna potraživanja od kupaca mere se po vrednosti iz originalne fakture. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u izveštajnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti na dan bilansa preračunavaju se prema važećem srednjem kursu NBS, a kursne razlike priznaju se kao prihod ili rashod perioda.

Kratkoročni finansijski plasmani koji se ne drže radi trgovanja mere se po amortizovanoj vrednosti, ne uzimajući u obzir nameru Društava da ih drže do dospeća.

Ukoliko postoji verovatnoća da Društvo neće biti u stanju da naplati sve dospele iznose (glavnicu i kamatu) prema ugovornim uslovima za date kredite, potraživanja ili ulaganja koja se drže do dospeća koja su iskazana po amortizovanoj vrednosti, nastao je gubitak zbog obezvređivanja ili nenaplaćenih potraživanja.

Otpis kratkoročnih potraživanja i plasmana kod kojih postoji verovatnoća nenaplativnosti vrši se indirektnim otpisivanjem, dok se u slučajevima kada je nemogućnost naplate izvesna i dokumentovana, otpis, u celini ili delimično, vrši direktnim otpisivanjem.

Potraživanja se indirektno otpisuju po proceni rukovodstva Društva.

3.20. **Gotovinski instrumenti i gotovina**

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju sredstva na računima kod banaka, gotovinu u blagajni, kao i visoko likvidna sredstva sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće a koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

3.21. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Društvo ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Rezervisanja za otpremnine nagrade se odmeravaju po sadašnjoj vrednosti očekivanih budućih odliva primenom diskontne stope koja odražava kamatu na visokokvalitetne hartije od vrednosti koje su iskazane u valuti u kojoj će obaveze za penzije biti plaćene (Napomena 8.14.).

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima, ali se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Društvo ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima već ih obelodanjuje u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.22. Naknade zaposlenima

3.22.1. Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Društvo nije u obavezi da zaposlenima nakon odlaska u penziju isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu penzionog fonda Republike Srbije. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

3.22.2. Obaveze po osnovu otpremnina

Društvo otpremnine izmiruje na teret tekućih rashoda. Rukovodstvo Društva smatra da sadašnja vrednost definisanih dugoročnih naknada zaposlenima nije materijalno značajna, te priloženi finansijski izveštaji ne sadrži rezervisanja po gore navedenom osnovu u visini njihove sadašnje vrednosti, u skladu sa zahtevima MRS 19 „Naknade zaposlenima“.

3.23. Porez na dobitak

3.23.1. Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. glasnik Republike Srbije“ br. 18/10). Porez na dobit obračunat je po stopi od 15% na poresku osnovicu koja je prikazana u poreskom bilansu, nakon umanjenja za iskorišćene poreske kredite. Oporeziva osnovica uključuje dobitak iskazan u bilansu uspeha, koji je korigovan u skladu sa poreskim propisima Republike Srbije.

Zakon o porezu na dobit pravnih lica obvezniku koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva priznaje pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja (za velika i srednja pravna lica), s tim što poreski kredit ne može biti veći od 50% obračunatog poreza, odnosno u visini od 40% izvršenog ulaganja (za mala pravna lica), a najviše do 70% obračunatog poreza, u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, najviše do 50% (za velika i srednja pravna lica), odnosno 70% (za mala pravna lica) obračunatog poreza u tom poreskom periodu, ali ne duže od 10 godina. Gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina. Zatečeni poslovni gubici u poreskim bilansima, pre donošenja pomenutog zakona, mogu se prenositi na račun budućih dobiti u rokovima koji su važili u vreme njihovog iskazivanja.

3.23.2. Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava za sve privremene razlike između poreske osnove imovine i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti. Trenutno važeće poreske stope na dan bilansa su korišćene za obračun iznosa odloženog poreza. Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda do nivoa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobitci na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda.

3.24. Raspodela dividendi

Distribucija dividendi akcionarima Društva se u finansijskim izveštajima Društva priznaje kao obaveza u periodu u kojem su akcionari Društva odobrili dividende.

Ako su dividende objavljene posle datuma bilansa stanja, ali pre nego što su finansijski izveštaji odobreni za objavljivanje, ove dividende se ne priznaju kao obaveza na datum bilansa stanja, jer ne ispunjavaju kriterijum sadašnje obaveze prema MRS 37 „Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina“. Takve dividende se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, u skladu sa MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

3.25. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 „Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima“.

Odnosi između Društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima. Stanja potraživanja i obaveza na dan bilansa stanja, kao i transakcije u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim pravnim licima posebno se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje (Napomena 9).

3.26. Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Društva vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

3.27. Državna davanja

Državna davanja predstavljaju pomoć države u obliku prenosa resursa Društvu po osnovu ispunjenih izvesnih uslova u prošlosti ili budućnosti koji se odnose na poslovne aktivnosti Društva. Ona isključuju one oblike državne pomoći koji se ne mogu u razumnoj meri vrednosno iskazati kao i transakcije sa državom koje se ne mogu razlikovati od uobičajenih poslovnih transakcija Društva. Državna davanja se priznaju kada postoji opravdano uverenje da će se Društvo pridržavati uslova povezanih sa davanjima i da će davanje biti primljeno.

Državno davanje se priznaje kao prihod tokom perioda neophodnih za sučeljavanje, na sistematskoj osnovi, sa povezanim troškovima koje treba pokriti iz tog prihoda.

Državno davanje koje se prima kao nadoknada za nastale rashode ili gubitke ili u svrhu pružanja direktne finansijske podrške Društvu sa kojom nisu povezani budući troškovi se priznaje kao prihod perioda u kojem se prima.

Državna davanja povezana sa sredstvima, uključujući nemonetarna davanja po fer vrednosti, iskazuju se u bilansu stanja ili kao odloženi prihod po osnovu davanja, ili oduzimanjem iznosa davanja prilikom izračunavanja knjigovodstvene vrednosti sredstva.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik (koji obuhvata rizik od promene kursa stranih valuta, rizik od promene kamatnih stopa i rizik od promene cena) i
- rizik likvidnosti.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društvu u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da će jedna strana u finansijskom instrumentu, neispunjenjem svoje obaveze, prouzrokovati finansijski gubitak druge strane.

Kreditni rizik nastaje kod gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

4.2. Tržišni rizik

Rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih cena. Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- rizika kamatne stope i
- drugih rizika od promene cene.

4.2.1. Rizik od promene kursa stranih valuta

Valutni rizik je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznog kursa.

Valutni rizik (ili rizik od kursnih promena) se javlja kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja nije funkcionalna valuta u kojoj su oni odmereni.

4.2.2. Rizik od promene kamatnih stopa

Rizik od promene kamatnih stopa je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih kamatnih stopa.

Rizik od kamatne stope se javlja kod kamatonosnih finansijskih instrumenata priznatih u bilansu stanja (na primer, krediti i potraživanja i emitovani dužnički instrumenti) i kod nekih finansijskih instrumenata koji nisu priznati u bilansu stanja (na primer, nekim obavezama po kreditima).

4.2.3. Rizik od promene cena

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju od rizika kamatne stope ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu

Rizik od promene cena se javlja kod finansijskih instrumenata zbog promena, na primer, cena robe ili cena kapitala.

4.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća u izmirenju obaveza povezanih sa finansijskim obavezama.

5. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NAKNADNO UTVRĐENE GREŠKE

Pojedine računovodstvene politike primenjene prilikom sastavljanje finansijskih izveštaja za 2012. godinu nisu konzistentne sa onima koje su primenjene u prethodnoj godini. U nekim slučajevima izmena primenjenih računovodstvenih politika je uslovljena izmenama propisa koji uređuju računovodstvo, a u drugim slučajevima menadžment Društva je promenio ranije primenjivanu računovodstvenu politiku.

Materijalno značajni efekti promene računovodstvenih politika i naknadno utvrđenih grešaka se koriguju retroaktivno uz prilagođavanje uporednih podataka u finansijskim izveštajima, osim ako je to praktično neizvodljivo (tada se promena računovodstvene politike primenjuje prospektivno). Svaka korekcija koja iz toga proizilazi iskazuje se kao korekcija iznosa neraspoređenog dobitka na početku perioda.

Ispravka naknadno ustanovljenih materijalno značajnih grešaka vrši se preko računa neraspoređne dobiti iz ranijih godina, odnosno neraspoređenog gubitka ranijih godina na način utvrđen MRS 8 Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.

Naknadno ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kome su identifikovane.

Materijalno značajnom greškom smatra se greška koja je u pojedinačnom ili kumulativnom iznosu sa ostalim greškama veća od 3% ukupnih prihoda.

6. BILANS USPEHA

6.1. PRIHODI OD PRODAJE

	2013	2012
	RSD hiljada	RSD hiljada
Domaće tržište		
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	0	94
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	16.594	13.885
Svega	16.594	13.979
Inostrano tržište		
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1.370.153	1.183.402
Svega	1.370.153	1.183.402
Ukupno	1.386.747	1.197.381

6.2. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE

Prihodi od aktiviranja učinaka i robe za period 01.01. – 31.12.2013. godine iznose RSD 2.316 hiljada i odnose se na Prihode od aktiviranja ili potrosnje proizvoda i usluga za sopstvene potrebe. U 2012. godini za isti period (01.01. – 31.12.) Društvo je ostvarilo RSD 2 hiljada navedenih prihoda.

6.3. POVEĆANJE/(SMANJENJE) VREDNOSTI ZALIHA UČINAKA

	2013	2012
	RSD hiljada	RSD hiljada
Nedovršena proizvodnja na dan 31. decembra	55.928	91.880
Nedovršene usluge na dan 31. decembra		
Gotovi proizvodi na dan 31. decembra	24.014	11.141
Minus:		
Nedovršena proizvodnja na dan 01. januara	91.880	51.225
Nedovršene usluge na dan 01. januara		
Gotovi proizvodi na dan 01. januara	11.141	14.858
Ukupno	23.079	36.612

Na dan 31.12.2013. godine zabeleženo je smanjenje stanja zaliha nedovršene proizvodnje za RSD 35.952 hiljade u odnosu na 01.01.2013. godine.

Istovremeno na dan 31.12.2013. godine stanje zaliha gotovih proizvoda je povećano za RSD 12.873 hiljade u odnosu na stanje zaliha gotovih proizvoda na dan 01.01.2013. godine.

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda su se 31.12.2013. godine u neto efektu povećale za RSD 23.079 hiljada u odnosu na 01.01.2013. godine.

Vrednost zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda proizvod su stvarnih (popisanih) količina na dan 31.12.2013. godine i cene koštanja koja u sebi sadrži elemente definisane računovodstvenom politikom Društva.

6.4. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2013	2012
	RSD hiljada	RSD hiljada
Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dažbina	7.773	6.402
Prihodi od zakupnina	53	206
Ostali poslovni prihodi	-	-
Ukupno	7.826	6.608

Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dažbina se odnose na prihode od subvencija poreza na zarade i doprinosa za PIO koje društvo dobija po osnovu zapošljavanja lica mlađih od 30 i starijih od 45 godina.

6.5. TROŠKOVI MATERIJALA

	2013	2012
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi materijala za izradu	743.217	689.802
Troškovi ostalog materijala (režijskog)	1.370	1.238
Troškovi goriva i energije	73.635	68.681
Ukupno	818.222	759.721

6.6. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	2013	2012
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	321.552	274.895
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	56.206	47.844
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	526	524
Ostali lični rashodi i naknade	28.570	23.998
Ukupno	406.854	347.261

6.7. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

Troškovi amortizacije u iznosu od RSD 10.810 hiljada (za period 01.01. – 31.12.2012. godine, RSD 9.933 hiljada) odnose se na tekuću obračunatu amortizaciju građevinskih objekata, postrojenja, opreme.

Društvo na dan 31.12.2012. godine nije vršilo uklakulisavanje troškova shodno MRS 19 Beneficije zaposlenih na bazi aktuarskog proračuna.

Troškove za 2012 godinu na bazi aktuarskog proračuna, društvo je ukalkulisalo na dan 02.01.2013. u iznosu od RSD 8.422 hiljada kao grešku prethodnog perioda (prikazana u okviru AOP 218) u okviru Bilansa uspeha.

Društvo je na dan 31.12.2013. godine izvršilo ukalkulisavanje troškova za period 2013. godine shodno MRS 19 Beneficije zaposlenih na bazi aktuarskog proračuna u iznosu od RSD 2.737.

Troškovi ostalih dugoročnih rezervisanja u 2013. godini iznose RSD 179 hiljada (sudski sporovi).

6.8. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	2013	2012
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Troškovi proizvodnih usluga</i>		
Troškovi usluga na izradi učinaka	18.583	16.262
Troškovi transportnih usluga	33.429	30.298
Troškovi usluga održavanja	6.422	7.055
Troškovi zakupnina	1.656	1.103
Troškovi reklame i propagande	743	39
Troškovi ostalih usluga	7.572	6.615
Svega	68.405	61.372
<i>Nematerijalni troškovi</i>		

Troškovi neproizvodnih usluga	3.117	3.351
Troškovi reprezentacije	3.841	4.288
Troškovi premija osiguranja	4.172	2.872
Troškovi platnog prometa	2.145	1.561
Troškovi članarina	606	1.402
Troškovi poreza	1.406	1.656
Ostali nematerijalni troškovi	5.256	4.312
Svega	20.543	19.442
Ukupno	88.948	80.814

U strukturi ostalih rashoda najznačajniji iznosi troškova nastali tokom 2013. godine odnose se na troškove prevoza, troškove uslužne dorade poluproizvoda i troškove advokatskih usluga.

6.9. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

	2013	2012
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Finansijski prihodi</i>		
Prihodi od kamata	24	26
Pozitivne kursne razlike	23.117	45.553
Prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	26	69
Svega	23.167	53.668
<i>Finansijski rashodi</i>		
Rashodi kamata	6.769	11.411
Negativne kursne razlike	22.720	68.624
Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule	21	219
Svega	29.510	80.254

6.10. OSTALI PRIHODI I RASHODI

	2013	2012
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Ostali prihodi</i>		
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme		
Dobici od prodaje materijala	1.462	680
Ostali nepomenuti prihodi	27.251	2.451
Svega	28.713	3.131

	2013	2012
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Ostali rashodi</i>		
Manjkovi	18.714	7.379
Ostali nepomenuti rashodi	2.890	5.981
Obezvredenje zaliha materijala i robe	1.344	2.784
Rashodi, efekti promena račun.politika i ispravka greške	9.798	432
Ukupno	32.746	16.576

6.11. POREZ NA DOBITAK

Društvo u 2013. godini po Poreskom bilansu nema obavezu poreza na dobitak (celokupna osnovica je je umanjena na bazi poreskih gubitaka iz ranijih godina). Ista situacija bila je i po Poreskom bilansu za 2012. godinu.

Obračun poreza na dobitak vrši se po stopi od 15% u skladu sa poreskim propisima, odvojeno za poslovni i kapitalni podbilans. Vrši se usklađivanje pojedinih pozicija prihoda i rashoda, a poreska osnovica se umanjuje za gubitke ranijih godina i prihode od dividendi i udela u dobiti kod pravnih lica rezidenata. Obračunati porez se umanjuje za poreska oslobođenja po osnovu poreskih podsticaja (ulaganja u osnovna sredstva...).

7. BILANS STANJA

O P I S	Zemljišta	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Investicione nekretnine	Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	Ukupno
	Kto (020)	Kto (022)	Kto (023)	Kto (024)	Kto (027)	

NABAVNA VREDNOST

Stanje 1. Januara 2013.	58.302	152.305	139.616	3,238	1.502	354.964
Direktna povećanja (nabavke)					34,752	34,752
Povećanje prenosom sa ulaganja u pripremi		12.063	23,062		(35,125)	
Ostala povećanja / (smanjenja)			(52)			(52)
Saldo 31. Decembra 2013.	58,302	164.368	162.626	3,238	1.129	389,664

ISPRAVKA VREDNOSTI

Stanje 1. Januara 2013.		5.138	14.210	108		19.457
Amortizacija za tekuću godinu	-	2.628	8.128	54		10.810
Saldo 31. Decembra 2013.	-	7,766	22.338	162	-	30.267

SADAŠNJA VREDNOST 31.12.2013.	58,302	156.602	140.288	3,076	1.129	359.397
--------------------------------------	---------------	----------------	----------------	--------------	--------------	----------------

SADAŠNJA VREDNOST 31.12.2012.	58,302	147,167	125,406	3,130	1,502	335,507
--------------------------------------	---------------	----------------	----------------	--------------	--------------	----------------

Na dan 31.12.2013. godine vrednost baze osnovnih sredstava u potpunosti je usaglašena sa bilansnim stanjem vrednosti osnovnih sredstava.

Nabavke opreme izvršene tokom 2013. godine odnose se najvećim delom na opremu koja se koristi u procesu proizvodnje.

Po osnovu kredita Komercijalne banke a.d. Beograd, sa saldonom na dan 31.12.2013. godine od EUR 1.389.044,70 ili dinarske protivvrednosti u iznosu od RSD 159.243 hiljada uspostavljene su hipoteke na sledećim nepokretnostima:

- hipoteka I reda na upravnoj zgradi na katastarskoj parceli 551 i na zemljištu uz zgrade -objekte;
- hipoteka II reda na zgradi tekstilne proizvodnje- proizvodna hala na katastarskoj parceli broj 551;
- hipoteka II reda na upravnoj zgradi na katastarskoj parceli 551 i na zemljištu uz zgrade-objekte;
- hipoteka III reda na zgradi tekstilne proizvodnje - proizvodna hala na katastarskoj parceli broj 551.

Osim uspostavljenih hipoteka po osnovu odobrenih kredita Komercijalne banke instrumenti obezbeđenja se odnose i na ovlašćenja po tekućem računu koji se vodi kod Komercijalne banke, blanko sopstvene menice, korporativna garancija matične kuće Atair Gmbh i zalogu na budućim novčanim potraživanjima po osnovu zaključenog ugovora o isporuci robe za Atair Gmbh.

U cilju obezbeđenja kratkoročnog kredita odobrenog u dinarskoj protivvrednosti u iznosu od EUR 500.000,00 od strane Agencije za osiguranje i finansiranje izvoza Republike Srbije uspostavljeni su sledeći instrumenti obezbeđenja:

Deset blanko potpisanih i overenih sopstvenih menica korisnika kredita plativih po vidjenju i ručna zaloga na opremi u svojini korisnika kredita u vrednosti EUR 651.600.00.

7.1. OSTALI DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	31.12.2013.	31.12.2012.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Ostale dugoročne plasmane	18	18
Ukupno	18	18

7.2. ZALIHE

	31.12.2013.	31.12.2012.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Materijal	80.685	116.265
Rezervni delovi	3.620	6.479
Alat i inventar	252	198
Nedovršena proizvodnja	55.928	91.880
Gotovi proizvodi	24.014	11.141
Roba		
Dati avansi	2.701	3.960
Svega	167.200	229.923
Minus: Ispravka vrednosti		
Ukupno	167.200	229.923

Društvo je na dan 31.12.2013. godine količine u materijalnim evidencijama materijala, nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda svelo na realna popisna stanja.

Cena po kojoj se vrednuju zalihe materijala, nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda sadrže sve elemente definiasne računovodstvenim politikama Društva.

Na dan Bilansa cena koštanja po jedinici učinka na bazi koje su vrednovane zalihe niže su od neto prodajne vrednosti.

7.3. POTRAŽIVANJA

	31.12.2013.	31.12.2012.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Potraživanja po osnovu prodaje</i>		
Kupci u zemlji	928	1.264
Kupci u inostranstvu	271.832	153.887
Svega	272.760	155.151
<i>Druga potraživanja</i>		
Druga potraživanja	2.201	1.267
Svega	2.201	1.267
Ukupno	274.961	156.418

Najznačajniji kupac Društva je Atair GmbH, Nemačka (matično pravno lice). Navedno ukazuje da postoji koncentracija potraživanja na jednog kupca.

Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2013. Neusaglašenih potraživanja nema. Neusaglašenih obaveza nema.

7.4. POTRAŽIVANJA ZA VIŠE PLAĆEN POREZ NA DOBITAK

Potraživanja za više plaćen porez na dobitak na dan 31.12.2013. godine iznose RSD 1 hiljadu.

7.5. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	31.12.2013.	31.12.2012.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Kratkoročne kredite u zemlji</i>	0	277
Svega	0	277

7.6. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	31.12.2013.	31.12.2012.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>U dinarima:</i>		
Tekući (poslovni) računi	11.352	5.347
Svega	11.352	5.347
<i>U stranoj valuti:</i>		
Devizni račun	480	3.919
Svega	480	3.919
Ukupno	11.832	9.260

Na dan 31.12.2013. godine Društvo ima tekuće (poslovne) račune otvorene kod: Komercijalne banke, banke Intesa i Volks banke.

Tokom 2013. godine nisu postojale blokade tekućih računa Društva.

7.7. POREZ NA DODATU VREDNOST I AVR

	31.12.2013.	31.12.2012.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Porez na dodatu vrednost</i>		
Potraživanja za više plaćen porez na dodatu vrednost	12.902	12.649
Svega	12.902	12.649
<i>Aktivna vremenska razgraničenja</i>		
Unapred plaćeni troškovi	50	126
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	883	874
Svega	933	1.000

Ukupno	13.835	13.649

7.8. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital obuhvata sledeće oblike kapitala:

	31.12.2013.	31.09.2012.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Akcijski kapital		
- obične akcije	90.002	90.002
Ukupno	90.002	90.002

Akcionari Društva su:

			31.12.2013.	31.12.2012.
	Vrsta akcija	%	RSD hiljada	RSD hiljada
Atair Gmbh, Nemačka	Obične akcije	71,40%	64.258	64.258
Akcijski Fond Republike Srbije	Obične akcije	6,35%	5.719	5.719
Fizička lica	Obične akcije	22,25%	20.025	20.025
Ukupno		100%	90.002	90.002

Akcijski kapital čini 180.003 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 500,00 dinara.

Akcijski kapital - obične akcije obuhvataju osnivačke i u toku poslovanja emitovane akcije sa pravom upravljanja, pravom na učešće u dobiti akcionarskog društva i na deo stečajne mase u skladu sa aktom o osnivanju, odnosno odlukom o emisiji akcija.

Izvršeno je usaglašavanje sa Centralnim registrom hartija od vrednosti.

Izvršeno je usaglašavanje sa Agencijom za privredne registre. Ukupan upisani uplaćeni novčani kapital Društva iznosi EUR 983.190,72. Ukupan upisani uplaćeni nenovčani kapital iznosi EUR 152.092,42.

7.9. OSTALI (OSNOVNI) KAPITAL

Ostali osnovni kapital iznosi RSD 1.595 hiljada i nastao je na bazi namenskih izvora zajedničke potrošnje, prenet iz ranijih godina.

7.10. REZERVE

Rezerve obuhvataju sledeće oblike rezervi:

	31.12.2013.	31.12.2012.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Zakonske rezerve	0	7.766
Statutarne i druge rezerve	3.709	3.709
Ukupno	3.709	11.475

S obzirom da zakonske rezerve više nisu obavezujuće, shodno zakonskoj regulativi, Društvo je tokom 2013. godine za iznos od RSD 7.766 hiljada, po Odluci br. VIII-6/13 od 28.06.2013. godine smanjilo gubitak ranijih godina.

Statutarne i druge rezerve predstavljaju rezerve koje se formiraju u skladu sa opštim aktima Društva.

7.11. REVALORIZACIONE REZERVE

Revalorizacione rezerve obuhvataju:

	31.12.2013.	31.12.2012.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Revalorizacione rezerve po osnovu usklađivanja poštene (fer) vrednosti	182.999	182.999
Ukupno	182.999	182.999

7.12. NERASPOREĐENI DOBITAK

Neraspoređeni dobitak odnosi se na:

	31.12.2013.	31.12.2012.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	-	5.797
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	35.003	4.596
Ukupno	35.003	10.393

7.13. GUBITAK

Gubitak predstavlja ispravku vrednosti kapitala i odnosi se na:

	31.12.2013.	31.12.2012.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Gubitak ranijih godina	77.029	95.189
Gubitak tekuće godine		
Ukupno	77.029	95.189

Smanjenje gubitka od RSD 18.159 hiljada sprovedeno je na bazi Odluke od 28/06/2013 pod brojem VIII-6/13

7.14. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja se priznaju kada:

- društvo ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja;
- je verovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze; i
- iznos obaveze može pouzdano da se izmeri.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju:

	31.12.2013.	31.12.2012.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Dugoročno rezervisanje po osnovu sudskih sporova	178	776
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	15.311	4.888
Ukupno	15.489	5.664

Društvo je formiralo dugoročna rezervisanja po osnovu naknade i drugih beneficija zaposlenih shodno MRS 19 – Beneficije zaposlenih na dan 31.12.2013. godine.

7.15. DUGOROČNI KREDITI

Obaveze po dugoročnim kreditima dospevaju u roku dužem od godinu dana od dana činidbe, odnosno od dana godišnjeg bilansiranja.

7.15.1. Struktura obaveza po kreditima

	31.12.2013.	31.12.2012.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Dugoročni krediti isakazani po amortizovanoj vrednosti		
<i>Finansijski krediti od:</i>		
- banaka u zemlji	-	7.700
Ukupno	-	7.700

7.15.2. Pregled dugoročnih kredita po poveriocima

			31.12.2013.	31.12.2012.
	Oznaka valute	Kamatna stopa	RSD hiljada	RSD hiljada
U dinarima:				
Komercijalna banka	EUR	3.5% pa		7.700
Svega			-	7.700
U valuti:			EUR	EUR
Komercijalna banka	EUR	3.5% pa		67.711,36
Svega			-	67.711,36

7.16. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Kratkoročne finansijske obaveze obuhvataju:

		31.12.2013.	31.12.2013.	31.12.2012.
	Oznaka valute	Iznos u EUR	RSD hiljada	RSD hiljada
Kratkoročne kredite u zemlji			113.266	56.859
Agencija za osiguranje i finansiranje izvoza	EUR	500.000	57.321	56.859
Komercijalna banka	EUR	488.000	55.945	
Tekuće dospeće dugoročnih kredita			103.298	75.766
Komercijalna banka	EUR	901.044,70	103.298	74.865
NBL leasing	EUR	-	-	901
Ukupno kratkoročni krediti			216.564	132.625

Po osnovu ugovora Agencije za osiguranje i finansiranje izvoza instrumenti obezbeđenja su sledeći:
Deset blanko potpisanih i overenih sopstvenih menica korisnika kredita plativih po viđenju i ručna zaloga na opremi u svojini korisnika kredita u vrednosti EUR 651.600.

Sa Komercijalnom bankom na dan 31.12.2013. godine postoje tri kredita sadržana u saldu na dan 31.12.2013. godine (jedan kredit prikazan kao kratkoročni – RSD 55.945 hiljada i dva kredita prikazana kao tekuće dospeće dugoročnih kredita u ukupnom iznosu od RSD 103.298 hiljada).

Sredstva obezbeđenja kredita uzetih od Komercijalne banke slede u nastavku:

Kredit od Komercijalne banke odobren u iznosu od EUR 176.049,52 (saldo na dan 31.12.2013. godine iznosi EUR 67.711,36 ili RSD 7.763 hiljada) ima sledeće instrumente obezbeđenja:

- ovlašćenja na tekućem računu kod Komercijalne banka;
- 19 blanko sopstvenih menica;
- korporativna garancija ATAIR Gmbh;
- obezbeđeni upis zaloge na budućim novčanim potraživanjima po osnovu zaključenog ugovora o isporuci robe za ATAIR Gmbh, a za krajnjeg kupca Ernsting Nemačka.

Po osnovu kredita sa Komercijalnom bankom odobrenog na iznos od EUR 1.000.000 (saldo na dan 31.12.2013. godine iznosi EUR 833.333,34 ili RSD 95.535 hiljada) uspostavljeni su sledeći instrumenti obezbeđenja:

- ovlašćenja na tekućem računu kod Komercijalne banka
- 16 blanko sopstvenih menica
- hipoteka na zgradi poslovnih usluga Upravna zgrada na katastarskoj parceli broj 551
- hipoteka na zgradi tekstilne industrije Proizvodna hala na katastarskoj parceli broj 551
- hipoteka na katastraskoj parceli broj 551
- korporativna garancija ATAIR Gmbh
- zaloga na budućim novčanim potraživanjima po osnovu zaključenog ugovora o isporuci robe za ATAIR Gmbh po Ugovoru o isporuci robe br.086 od 27.12.2012.godine

Po osnovu kredita sa Komercijalnom bankom na iznos od EUR 488.000 (saldo na dan 31.12.2013. godine iznosi EUR 488.000 ili RSD 55.945 hiljada) uspostavljeni su sledeći instrumenti obezbeđenja:

- ovlašćenja na tekućem računu kod Komercijalne banka
- 13 blanko sopstvenih menica
- hipoteka na katastraskoj parceli broj 551
- korporativna garancija ATAIR Gmbh

7.17. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	31.12.2013.	31.12.2012.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Obaveze iz poslovanja		
Dobavljači u zemlji	216.332	227.070
Dobavljači u inostranstvu	79.117	107.208
Ukupno	295.449	334.278

Pregled najznačajnijih domaćih dobavljača po saldu u zemlji na dan 31.12.2013.godine prikazan je u narednoj tabeli:

	RSD hiljada
FULGAR EAST DOO	146.146
ETITEX DOO	33.520
MIVEX DOO	5.120
HEMAG DOO	4.661
STIL EKSPORT IMPORT DOO	3.685
EPS SNABDEVANJE	3.388
AUTOPREVOZNIK NEBOJSA ILIC	2.296
ALGRAFA DOO	1.906
STICKERPRINT DOO	1.725
DOMTERA DOO	1.600

Pregled najzanačajnijih ino dobavljača po saldu na dan 31.12.2013. godine dat je u tabeli kao što sledi:

	EUR	RSD hiljada
GLOTEX	573.480,98	65.745
ATAIR GMBH	31.529,96	3.615
INVISTA INTERNATIONAL	17.570,40	2.014
NUOVA PLASTELINE	14.081,34	1.614
M&R DI MATTEO RANZINI	4.795,33	550
DITTA BOGIANI RENATO	2.720,51	312
	CHF	RSD hiljada
BEZEMA	54.370,65	5.086

Stepen usaglašenosti sa ostalim dobavljačima na dan 31.12.2013. godine je zadovoljavajući

7.18. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

	31.12.2013.	31.12.2012.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada		
Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim naknada zarada koje se refundiraju	19.715	19.837
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	2.042	2.763
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	5.244	4.782
Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	4.717	4.782
Obaveze za neto naknade zarada koje se refundiraju	87	87
Obaveze za poreze i doprinose na naknade zarada na teret zaposlenog koje se refundiraju	36	36
Obaveze za poreze i doprinose na naknade zarada na teret poslodavca koje se refundiraju	18	18
Svega	31.859	32.305
Druge obaveze		
Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja	673	373
Ostale obaveze	88	173
Svega	761	546
Ukupno	32.620	32.851

Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada na dan 31.12.2013. godine odnose se na obaveze za zarade za decembar koje su isplaćene u januaru mesecu, (Izvod br.9 Komercijalna banka, datum 16.01.2013. godine).

7.19. OBAVEZE PO OSNOVU PDV I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PVR

Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost na dan 31.12.2013. godine iznose RSD 4.992 hiljada, dok ostale obaveze za poreze i doprinose (konto 489) iznose RSD 7 hiljada (31.12.2012. RSD 16 hiljada)

7.20. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DOBITAK

Društvo na dan 31.12.2013. godine nema obavezu za porez na dobit.

7.21. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE

Odložene poreske obaveze na dan 31.12.2013. godine formirane su na bazi razlike između revalorizovane knjigovodstvene vrednosti i poreske osnovice na dan Bilansa stanja kao što sledi:

Računovodstvena sadašnja vrednost građevinskih objekata iznosi RSD 156.602 hiljada

Računovodstvena sadašnja vrednost opreme iznosi RSD 140.288 hiljada

Računovodstvena sadašnja vrednost investicione nekretnine iznosi RSD 3.076 hiljada

Ukupna računovodstvena sadašnja vrednost iznosi RSD 299.966 hiljada

Poreska sadašnja vrednost I grupe iznosi RSD 59.559 hiljada

Poreska sadašnja vrednost od II i V grupe iznosi RSD 68.174 hiljada

Ukupna poreska sadašnja vrednost iznosi RSD 127.733 hiljada

Razlika iznosi RSD 172.233 hiljade

Primenom procenta od 15% dobija se iznos od RSD 25.835 hiljada koliko iznose odložene poreske obaveze na dan 31.12.2013. godine.

8. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Transakcije sa povezanim licima odnose se na transakcije sa društvom Atair GmbH, Nemačka koji poseduje 71,4% vlasništva kapitala Proleter a.d., Ivanjica.

Sa povezanim pravnim licem Društvo je tokom 2013. godine ostvarivalo transakcije prodaje.

Po osnovu prodaje prodajnog asortimana Atair GmbH, Nemačka Društvo je tokom 2013. godine ostvarilo promet od RSD 1.094.203.110,21 ili EUR 9.627.753,81.

Sa povezanim pravnim licem Društvo ostvaruje i transakcije operativnog lizinga (privremeni zakup opreme za obavljanje delatnosti).

9. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Br. Fature	Artikal	Kolicina (ulaz)	Kolicina (izlaz)	Ostaje na lageru	Vrednost EUR
2121856	2809	20,507	0	20,507	18,421.04 €
21218561	4698	9,056	0	9,056	8,014.59 €
21218559	2073	1,710	0	1,710	3,538.23 €
	4831	4,434	0	4,434	
21209556	2358	15,647	14,280	1,367	1,064.35 €

2120955	unihop	31,471	5,705	25,766	35.387,46 €
	dokolenica	21,583	4,200	17,383	
Total EUR					66.425,67€
Total RSD hiljada					7.492

Stavke iz vanbilansne aktive se odnose na robu koja je vraćena od ino kupca radi popravke (zamena ambalaže, promena bar kodova, itd).

10. CILJEVI I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišni rizik (koji obuhvata rizik od promena kursa stranih valuta, kamatni rizik i rizik od promene cena), kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko stanje i poslovanje Društva svedu na minimum. Dnevnom nadzorom nad svim aktivnostima u skladu sa sistemom unutrašnje kontrole i procedurama upravljanja rizicima, kao i pažljivim nadgledanjem trendova razvoja na tržištu, Društvo procenjuje buduće novčane tokove, redovne i potencijalne obaveze i obezbeđuje sredstva za tekuću likvidnost.

Tržišni rizik

Tržišni rizik obuhvata rizik da će fer vrednost budućih gotovinskih priliva po osnovu finansijskih instrumenata varirati zbog promena tržišnih uslova, poput kamatne stope i deviznih kursa.

Izuzev izloženosti riziku od promena kursa valuta, Društvo nije materijalno značajno izloženo ostalim tržišnim rizicima.

Kreditni rizik

Kreditni rizik obuhvata rizik da dužnici neće izmiriti svoje obaveze po osnovu finansijskih instrumenata ili ugovora, dovodeći do finansijskih gubitaka. Društvo nije izloženo kreditnom riziku iz redovnog poslovanja

Rizik likvidnosti

Cilj Društva je da održi ravnotežu između kontinuiteta finansiranja i fleksibilnosti kroz upotrebu bankarskih pozajmica kao i kroz stalno praćenje predviđenih i stvarnih novčanih tokova. Pomenuti cilj Društvo ostvaruje.

11. STALNOST POSLOVANJA

Na dan 31.12.2013. godine Društvo ima nepovoljne finansijske pokazatelje. Kratkoročne obaveze Društva iznose RSD 549.641 hiljadu i veće su od obrtne imovine za RSD 81.812 hiljada. Navedeni pokazatelj ukazuju na postojanje materijalno značajnih neizvesnosti koje mogu da izazovu sumnju u sposobnost Društva da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Sa druge strane smatramo da ova sumnja nije opravdana obzirom da finansijska podrška matičnog društva ne bi izostala ukoliko bi se društvo našlo u situaciji u kojoj se dovodi u pitanje stalnost poslovanja.

12. DOGAĐAJI NAKON BILANSA STANJA

Ne postoje korektivni i nekorektivni događaji nakon 31.12.2013. godine.

13. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji kursevi NBS primenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u funkcionalnu valutu su bili sledeći:

	31.12.2013.	31.12.2012.
EUR	114,6421	113,7183
USD	83,1282	86,1763
CHF	93,5472	94,1922
GBP	136,9679	139,1901

M.P.

(Direktor)

2. IZVEŠTAJ REVIZORA (u celini)

"PROLETER" AD, IVANJICA
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
O IZVRŠENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA ZA 2013. GODINU

"PROLETER" AD, IVANJICA

**IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA O IZVRŠENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA ZA 2013. GODINU**

S A D R Ź A J

	<i>Strana</i>
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1-2
FINANSIJSKI IZVEŠTAJI:	
BILANS USPEHA	3
BILANS STANJA	4 - 5
IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE	6 - 7
IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU	8
STATISTIČKI ANEKS	9 - 13
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE	14 - 43

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima "Proleter" a.d., Ivanjica

Izveštaj o godišnjim finansijskim izveštajima

Izvršili smo reviziju priloženih godišnjih finansijskih izveštaja "Proleter" a.d., Ivanjica (dalje u tekstu i: Društvo), koji uključuju bilans stanja na dan 31. decembra 2013. godine, bilans uspeha, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan, kao i statistički aneks i napomene uz finansijske izveštaje koje uključuju pregled značajnih računovodstvenih politika i druge objašnjavajuće informacije.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih godišnjih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, kao i za ustrojavanje neophodnih internih kontrola koje omogućuju pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže greške, bilo namerne ili slučajne.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o ovim godišnjim finansijskim izveštajima na osnovu svoje revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da godišnji finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima datim u godišnjim finansijskim izveštajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u godišnjim finansijskim izveštajima, nastalim usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju godišnjih finansijskih izveštaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe, uključuje ocenu primenjenih računovodstvenih politika i značajnih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije godišnjih finansijskih izveštaja.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naše revizorsko mišljenje sa rezervom.

Osnov za izražavanje mišljenja sa rezervom

Usaglašavanjem putem nezavisne revizorske potvrde sa matičnim društvom „Atair“, Nemačka na dan 31.12.2013. godine, koje je istovremeno dobavljač i glavni kupac Društva, konstatovano je da u knjigama Društva postoje neusaglašena potraživanja i obaveze, pri čemu su potraživanja više iskazana u neto iznosu od RSD 21.462 hiljada u odnosu na prikazana stanja u knjigama „Atair“-a.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima "Proleter" a.d., Ivanjica – Nastavak

Nismo saglasni sa primenjenom računovodstvenom politikom za vrednovanje zaliha, s obzirom da su na dan 31.12.2013. godine u vrednosti zaliha iskazane i zastarele i nekurentne zalihe materijala po nabavnoj vrednosti u iznosu od RSD 15.954 hiljada, koje su shodno odredbama MRS 2 – Zalihe, trebale biti obezvređene, odnosno svedene na njihovu neto prodajnu vrednost.

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za moguće efekte iznetog u paragrafu Osnov za izražavanje mišljenja sa rezervom, godišnji finansijski izveštaji istinito i objektivno po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje društva "Proleter" a.d., Ivanjica na dan 31. decembra 2013. godine, kao i rezultat njegovog poslovanja i tokove gotovine za poslovnu godinu završenu na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji i računovodstvenim politikama obelodanjenim u napomenama uz finansijske izveštaje.

Izveštaj o ostalim regulatornim zahtevima

U skladu sa zahtevima koji proističu iz člana 30. Zakona o reviziji („Sl. glasnik RS“ br. 61/2013) i člana 7. Pravilnika o uslovima za obavljanje revizije finansijskih izveštaja javnih društava („Sl. glasnik RS“ br. 50/2012) izvršili smo proveru usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju sa godišnjim finansijskim izveštajima Društva. Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje godišnjeg izveštaja o poslovanju u skladu sa važećom zakonskom regulativom. Naša odgovornost je da sprovođenjem revizorskih postupaka u skladu sa Međunarodnim standardom revizije 720 - Odgovornost revizora u vezi sa ostalim informacijama u dokumentima koji sadrže finansijske izveštaje koji su bili predmet revizije, iznesemo svoj zaključak u vezi sa usklađenosti izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima Društva.

Na bazi sprovedenih revizorskih postupaka nismo uočili materijalno značajne nekonzistentnosti, koje bi ukazivale da godišnji izveštaj o poslovanju za 2013. godinu nije usklađen sa godišnjim finansijskim izveštajima Društva za istu poslovnu godinu.

Beogradu, 15. aprila 2014. godine

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd

*Stanko Rebić
Licencirani ovlašćeni revizor*

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd

*Bogoljub Aleksić
Direktor*

"PROLETER" AD, IVANJICA

BILANS USPEHA
u periodu od 01. 01. do 31. 12. 2013. godine

(u hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. PRIHODI I RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
	I. POSLOVNI PRIHODI	201		1.373.810	1.240.603
60 i 61	1. Prihodi od prodaje	202		1.386.747	1.197.381
62	2. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203		2.316	2
630	3. Povećanje vrednosti zaliha učinaka	204		12.873	40.655
631	4. Smanjenje vrednosti zaliha učinaka	205		35.952	4.043
64 i 65	5. Ostali poslovni prihodi	206		7.826	6.608
	II. POSLOVNI RASHODI	207		1.327.750	1.197.729
50	1. Nabavna vrednost prodate robe	208			
51	2. Troškovi materijala	209		818.222	759.721
52	3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	210		406.854	347.261
54	4. Troškovi amortizacije i rezervisanja	211		13.726	9.933
53 i 55	5. Ostali poslovni rashodi	212		88.948	80.814
	III. POSLOVNA DOBITAK	213		46.060	42.874
	IV. POSLOVNI GUBITAK	214			
66	V. FINANSIJSKI PRIHODI	215		23.168	53.668
56	VI. FINANSIJSKI RASHODI	216		29.510	80.254
67,68	VII. OSTALI PRIHODI	217		28.713	3.129
57,58	VIII. OSTALI RASHODI	218		32.746	16.576
	IX. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA	219		35.685	2.841
	X. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA	220			
69-59	XI. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	221			
59-69	XII. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	222			
	B. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA	223		35.685	2.841
	V. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	224			
	G. POREZ NA DOBITAK				
721	1. Poreski rashod perioda	225			550
722	2. Odloženi poreski rashodi perioda	226		682	
723	3. Odloženi poreski prihodi perioda	227			2.305
	D. Isplaćena lična primanja poslodavcu	228			
	Đ. NETO DOBITAK	229		35.003	4.596
	E. NETO GUBITAK	230			
	Ž. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	231			
	Z. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRAVNOG LICA	232			
	I. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	233			
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	234			

"PROLETER" AD, IVANJICA

**BILANS STANJA
na dan 31. decembra 2013. godine**

(u hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A K T I V A				
	A. STALNA IMOVINA	001		359.415	335.525
00	I. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	002			
012	II. GOODWILL	003			
01 bez 012	III. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004			
	IV. NEKRETNINA, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA	005		359.397	335.507
020,022,023,026,027(deo),028 (deo),029	1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006		356.321	332.377
024,027(deo) i 028(deo)	2. Investicione nekretnine	007		3.076	3.130
021,025,027 (deo) i 028(deo)	3. Biološka sredstva	008			
	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	009		18	18
030 do 032,039(deo)	1. Učešća u kapitalu	010			
033 do 038,039(deo) minus 037	2. Ostali dugoročni finansijski plasmani	011		18	18
	B. OBRтна IMOVINA	012		467.829	409.529
10 do 13,15	I. ZALIHE	013		167.200	229.924
14	II. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	014			
	III. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA	015		300.629	179.605
20,21 i 22, osim 223	1. Potraživanja	016		274.961	156.418
223	2. Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	017		1	1
23 minus 237	3. Kratkoročni finansijski plasmani	018			277
24	4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	019		11.832	9.260
27 i 28 osim 288	5. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja	020		13.835	13.649
288	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	021			
	G. POSLOVNA IMOVINA	022		827.244	745.054
29	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	023			
	Đ. UKUPNA AKTIVA	024		827.244	745.054
88	E. VANBILANSNA AKTIVA	025		7.492	7.810

"PROLETER" AD, IVANJICA

BILANS STANJA
na dan 31. decembra 2013. godine – Nastavak

(u hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	P A S I V A				
	A. KAPITAL	101		236.279	201.276
30	I. OSNOVNI I OSTALI KAPITAL	102		91.597	91.597
31	II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103			
32	III. REZERVE	104		3.709	11.476
330 i 331	IV. REVALORIZACIONE REZERVE	105		182.999	182.999
332	V. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	106			
333	VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	107			
34	VII. NERASPOREĐENI DOBITAK	108		35.003	10.393
35	VIII. GUBITAK	109		77.029	95.189
037 i 237	IX. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	110			
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE	111		565.130	518.625
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA	112		15.489	5.664
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE	113		0	7.700
414,415	1. Dugoročni krediti	114		0	7.700
41 bez 414 i 415	2. Ostale dugoročne obaveze	115			
	III. KRATKOROČNE OBAVEZE	116		549.641	505.261
42 osim 427	1. Kratkoročne finansijske obaveze	117		216.564	132.625
427	2. Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	118			
43 i 44	3. Obaveze iz poslovanja	119		295.449	334.278
45 i 46	4. Ostale kratkoročne obaveze	120		32.620	32.851
47 i 48, osim 481 i 49 osim 498	5. Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja	121		5.008	4.956
481	6. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	122		0	551
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	123		25.835	25.153
	G. UKUPNA PASIVA	124		827.244	745.054
89	D. VANBILANSNA PASIVA	125		7.492	7.810

"PROLETER" AD, IVANJICA

**IZVEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
u periodu od 01. 01. do 31. 12. 2013. godine**

(u hiljadama dinara)

POZICIJA	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	301	1.314.248	1.142.651
1 Prodaja i primljeni avansi	302	1.301.948	1.134.409
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	24	26
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	12.276	8.216
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	305	1.315.362	1.080.880
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	306	885.762	728.600
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	307	407.300	325.744
3. Plaćene kamate	308	6.471	11.411
4. Porez na dobitak	309		
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	15.829	15.125
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	311		61.711
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	312	1.114	
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	313	277	
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	314		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	315		
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	316	277	
4. Primljene kamate	317		
5. Primljene dividende	318		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	319	35.125	5.002
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	320		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	321	35.125	5.002
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	322		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	323		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	324	34.848	5.002

"PROLETER" AD, IVANJICA

**IZVEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
u periodu od 01. 01. do 31. 12. 2013. godine – Nastavak**

(u hiljadama dinara)

POZICIJA	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	325	76.239	76.529
1. Uvećanje osnovnog kapitala	326		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	327	76.239	76.529
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	328		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	329	38.829	165.942
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	330		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	331	38.829	165.140
3. Finansijski lizing	332		802
4. Isplaćene dividende	333		
III. Neto prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	334	37.410	
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	335		89.413
G. SVEGA PRILIVI GOTOVINE	336	1.390.764	1.219.180
D. SVEGA ODLIVI GOTOVINE	337	1.389.316	1.251.824
Đ. NETO PRILIV GOTOVINE	338	1.448	
E. NETO ODLIV GOTOVINE	339		32.644
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	340	9.260	41.904
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	341	6.474	
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	342	5.350	
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	343	11.832	9.260

"PROLETER" AD, IVANJICA

**IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
u periodu od 01. 01. do 31. 12. 2013. godine**

red.broj	OPIS	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)	Ostali kapital (rn 309)	Neplaćeni upisani kapital (grupa 31)	Emisiona premija (rn 320)	Rezerve (rn 321, 322)	Revalorizacione rezerve (grupa 33)	Neralizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti (račun 332)	Neralizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti (račun 333)	Neraspoređeni dobitak (grupa 34)	Gubitak do visine kapitala (grupa 35)	Otkupljene sopstvene akcije i udeli (rn 037,237)	UKUPNO	Gubitak iznad visine kapitala (grupa 29)
1	AOP	401	414	427	440	453	466	479	492	505	518	531	544	557
	Stanje na dan 01.01. prethodne godine 2012.	90.002	1.595			11.476	216.895			6.766	101.955		224.779	
2	AOP	402	415	428	441	454	467	480	493	506	519	532	545	558
	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini -povećanje									5.797			5.797	
3	AOP	403	416	429	442	455	468	481	494	507	520	533	546	559
	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini -smanjenje						23.131						23.131	
4	AOP	404	417	430	443	456	469	482	495	508	521	534	547	560
	Korigovano početno stanje na dan 01.01. prethodne godine 2012. (r.br.1+2-3)	90.002	1.595			11.476	193.764			12.563	101.955		207.445	
5	AOP	405	418	431	444	457	470	483	496	509	522	535	548	561
	Ukupna povećanja u prethodnoj godini									4.596			4.596	
6	AOP	406	419	432	445	458	471	484	497	510	523	536	549	562
	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini						10.765			6.766	6.766		10.765	
7	AOP	407	420	433	446	459	472	485	498	511	524	537	550	563
	Stanje na dan 31.12. prethodne godine 2012. (r.br. 4+5-6)	90.002	1.595			11.476	182.999			10.393	95.189		201.276	
8	AOP	408	421	434	447	460	473	486	499	512	525	538	551	564
	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini -povećanje													
9	AOP	409	422	435	448	461	474	487	500	513	526	539	552	565
	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini -smanjenje													
10	AOP	410	423	436	449	462	475	488	501	514	527	540	553	566
	Korigovano početno stanje na dan 01.01. tekuće godine 2013. (r.br.7+8-9)	90.002	1.595			11.476	182.999			10.393	95.189		201.276	
11	AOP	411	424	437	450	463	476	489	502	515	528	541	554	567
	Ukupna povećanja u tekućoj godini									47.366			47.366	
12	AOP	412	425	438	451	464	477	490	503	516	529	542	555	568
	Ukupna smanjenja u tekućoj godini					7.767				22.756	18.160		12.363	
13	AOP	413	426	439	452	465	478	491	504	517	530	543	556	569
	Stanje na dan 31.12. tekuće godine 2013. (r.br. 10+11-12)	90.002	1.595			3.709	182.999			35.003	77.029		236.279	

"PROLETER" AD, IVANJICA

STATISTIČKI ANEKS ZA 2013. GODINU

I OPŠTI PODACI O PRAVNOM LICU, ODNOSNO PREDUZETNIKU

OPIS	AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
1. Broj meseci poslovanja (oznaka od 1 do 12)	601	12	12
2. Oznaka za veličinu (oznaka od 1 do 4)	602	4	4
3. Oznaka za vlasništvo (oznaka od 1 do 5)	603	2	2
4. Broj stranih (fizičkih ili pravnih) lica koja imaju učešće u kapitalu	604	1	1
5. Prosečan broj zaposlenih na osnovu stanja krajem svakog meseca (ceo broj)	605	625	574

II BRUTO PROMENE NEMATERIJALNIH ULAGANJA I NEKRETNINA, POSTROJENJA, OPREME I BIOLOŠKIH SREDSTAVA

Grupa računa, račun	OPIS	AOP	Iznos u 000 dinara		
			Bruto	Ispravka vrednosti	Neto (kol 4-5)
01	1. Nematerijalna ulaganja				
	1.1. Stanje na početku godine	606			
	1.2. Povećanja (nabavke) u toku godine	607			
	1.3. Smanjenje (otuđenje, rashodovanje i obezvređenje) u toku godine	608			
	1.4. Revalorizacija u toku godine	609			
	1.5. Stanje na kraju godine	610			
02	2. Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva				
	2.1. Stanje na početku godine	611	335.507		335.507
	2.2. Povećanja (nabavke) u toku godine	612	69.878		69.878
	2.3. Smanjenje (otuđenje, rashodovanje i obezvređenje) u toku godine	613	45.988		45.988
	2.4. Revalorizacija u toku godine	614			
	2.5. Stanje na kraju godine	615	359.397		359.397

III STRUKTURA ZALIHA

Grupa računa, račun	OPIS	AOP	Iznos u 000 dinara	
			Tekuća godina	Prethodna godina
10	1. Zalihe materijala	616	84.557	122.943
11	2. Nedovršena proizvodnja	617	55.928	91.881
12	3. Gotovi proizvodi	618	24.014	11.141
13	4. Roba	619		
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	620		
15	6. Dati avansi	621	2.701	3.959
	7. SVEGA	622	167.200	229.924

"PROLETER" AD, IVANJICA

IV STRUKTURA OSNOVNOG KAPITALA

Grupa računa, račun	OPIS	AOP	Iznos u 000 dinara	
			Tekuća godina	Prethodna godina
300	1. Akcijski kapital	623	90.002	90.002
	u tome strani kapital	624	90.002	90.002
301	2. Udeli društva sa ograničenom odgovornošću	625		
	u tome strani kapital	626		
302	3. Ulozi članova ortačkog i komanditnog društva	627		
	u tome strani kapital	628		
303	4. Državni kapital	629		
304	5. Društveni kapital	630		
305	6. Zadružni udeli	631		
309	7. Ostali osnovni kapital	632	1.595	1.595
30	SVEGA	633	91.597	91.597

V STRUKTURA AKCIJSKOG KAPITALA

Grupa računa, račun	OPIS	AOP	Broj akcija kao ceo broj iznosi u 000 dinara	
			Tekuća godina	Prethodna godina
	1. Obične akcije			
	1.1. Broj običnih akcija	634	180.003	180.003
deo 300	1.2. Nominalna vrednost običnih akcija - ukupno	635	90.002	90.002
	2. Prioritetne akcije			
	2.1. Broj prioritetnih akcija	636		
deo 300	2.2. Nominalna vrednost prioritetnih akcija - ukupno	637		
300	SVEGA	638	90.002	90.002

VI POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

Grupa računa, račun	OPIS	AOP	Iznos u 000 dinara	
			Tekuća godina	Prethodna godina
20	1. Potraživanja po osnovu prodaje (stanje na kraju godine 639≤016)	639	272.760	155.151
43	2. Obaveze iz poslovanja (stanje na kraju godine 640≤0117)	640	295.449	334.278
deo 228	3. Potraživanja u toku godine od društava za osiguranje za naknadu štete (dugovni promet bez početnog stanja)	641	2.988	
27	4. PDV plaćen prilikom nabavke robe i usluga (dugovni promet bez početnog stanja)	642	115.493	
43	5. Obaveze iz poslovanja (potražni promet bez početnog stanja)	643	1.115.475	1.454.105
450	6. Obaveze za neto zarade i naknade zarada (potražni promet bez početnog stanja)	644	234.511	215.814
451	7. Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potražni promet bez početnog stanja)	645	26.593	28.934
452	8. Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potražni promet bez početnog stanja)	646	60.449	51.657
461, 462 i 723	9. Obaveze za dividende, učešće u dobitku i lična primanja poslodavaca (potražni promet bez početnog stanja)	647		

"PROLETER" AD, IVANJICA

465	10. Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovoru (potražni promet bez početnog stanja)	648	445	441
47	11. PDV naplaćen prilikom prodaje proizvoda, robe i usluga (potražni promet bez početnog stanja)	649		
	12. Kontrolni zbir (od 639 do 649)	650	2.124.163	2.240.380

VII DRUGI TROŠKOVI I RASHODI

Grupa računa, račun	OPIS	AOP	Iznos u 000 dinara	
			Tekuća godina	Prethodna godina
513	1. Troškovi goriva i energije	651	73.635	68.681
520	2. Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	652	321.553	274.894
521	3. Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	653	56.206	47.844
522,523,524 i 525	4. Troškovi naknada fizičkim licima (bruto) po osnovu ugovora	654	525	525
526	5. Troškovi naknada članovima upravnog i nadzornog odbora (bruto)	655		
529	6. Ostali lični rashodi i naknade	656	28.570	23.998
53	7. Troškovi proizvodnih usluga	657	68.405	61.372
533, deo 540 i deo 525	8. Troškovi zakupnina	658	1.656	
deo 533, deo 540 i deo 525	9. Troškovi zakupnina zemljišta	659		
536,537	10. Troškovi istraživanja i razvoja	660		
540	11. Troškovi amortizacije	661	10.810	9.933
552	12. Troškovi premija osiguranja	662	4.172	2.872
553	13. Troškovi platnog prometa	663	2.146	1.561
554	14. Troškovi članarina	664	606	1.402
555	15. Troškovi poreza	665	1.406	1.656
556	16. Troškovi doprinosa	666		
562	17. Rashodi kamata	667	6.769	11.411
deo 560, deo 561 i 562	18. Rashodi kamata i deo finansijskih rashoda	668	6.769	11.411
deo 560, deo 561, i deo 562	19. Rashodi kamata po kreditima od banaka i dfo	669		
deo 579	20. Rashodi za humanitarne, kulturne, zdravstvene, obrazovne, naučne i verske namene, za zaštitu čovekove sredine i za sportske namene	670		
	21. Kontrolni zbir (od 651 do 670)	671	583.228	517.560

"PROLETER" AD, IVANJICA

VIII DRUGI PRIHODI

Grupa računa, račun	OPIS	AOP	Iznos u 000 dinara	
			Tekuća godina	Prethodna godina
60	1. Prihodi od prodaje robe	672		94
640	2. Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dažbina	673	7.773	6.402
641	3. Prihodi po osnovu uslovljenih donacija	674		
deo 650	4. Prihodi od zakupnina za zemljište	675		
651	5. Prihodi od članarina	676		
deo 660, deo 661 i deo 662	6. Prihodi od kamata	677	24	
deo 660, deo 661 i deo 662	7. Prihodi od kamata po računima i depozitima u bankama i ostalim finansijskim organizacijama	678		
deo 660, deo 661, i deo 669	8. Prihodi po osnovu dividendi i učešća u dobitku	679		
	9. Kontrolni zbir (od 672 do 679)	680	7.797	6.496

IX OSTALI PODACI

OPIS	AOP	Iznos u 000 dinara	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1. Obaveze za akcize	681		
2. Obračunate carine i druge uvozne dažbine (ukupan godišnji iznos prema obračunu)	682	359	
3. Kapitalne subvencije i druga državna dodeljivanja za izgradnju i nabavku osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	683		
4. Državna dodeljivanja za premije, regres i pokriće tekućih troškova poslovanja	684		
5. Ostala državna dodeljivanja	685		
6. Primljene donacije iz inostranstva i druga bespovratna sredstva u novcu ili naturi od inostranih pravnih ili fizičkih lica	686		
7. Lična primanja preduzetnika iz neto dobitka (popunjavaju samo preduzetnici)	687		
8. Kontrolni zbir (od 681 do 687)	688	359	

X RAZGRANIČENI NEGATIVNI NETO EFEKTI UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE I KURSNIH RAZLIKA

OPIS	AOP	Iznos u 000 dinara	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1. Početno stanje razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	689		
2. Razgraničeni neto efekat ugovorene valutne klauzule	690		
3. Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	691		
4. Preostali iznos razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule (red. br. 1 + red. br. 2 - red. br. 3)	692		
5. Početno stanje razgraničenog neto efekta kursnih razlika	693		
6. Razgraničeni neto efekat kursnih razlika	694		
7. Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta kursnih razlika	695		
8. Preostali iznos razgraničenog neto efekta kursnih razlika (red.br. 5 + red.br. 6 - red.br. 7)	696		

"PROLETER" AD, IVANJICA

**XI RAZGRANIČENI POZITIVNI NETO EFEKTI UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE I
KURSNIH RAZLIKA**

OPIS	AOP	Iznos u 000 dinara	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1. Početno stanje razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	697		
2. Razgraničeni neto efekat ugovorene valutne klauzule	698		
3. Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	699		
4. Preostali iznos razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule (red. br. 1 + red. br. 2 - red. br. 3)	700		
5. Početno stanje razgraničenog neto efekta kursnih razlika	701		
6. Razgraničeni neto efekat kursnih razlika	702		
7. Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta kursnih razlika	703		
8. Preostali iznos razgraničenog neto efekta kursnih razlika (red.br. 5 + red.br. 6 - red.br. 7)	704		

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

1. OSNIVANJE I DELATNOST

Proleter“ a.d. Ivanjica je akcionarsko društvo, (u daljem tekstu: Društvo).

Društvo je osnovano 23. jula 1991. godine. Društvo je pre prevođenja u Registar privrednih subjekata Agencije za privredne registre Republike Srbije bilo registrovano kod Trgovinskog suda u Užicu u registarskom ulošku broj 1-49-00 (datum upisa rešenja registracije je 13.07.2000. godine). Prevođenje u Registar privrednih subjekata Agencije za privredne registre Republike Srbije izvršeno je rešenjem BD 21612/2005 od 17.06.2005. godine. Usaglašavanje sa Zakonom o privrednim društvima (upis osnovnog kapitala u EUR) i registracija promene podataka o privrednom subjektu izvršeno je rešenjem BD 190151/2006 od 04.12.2006. godine kada je i izvršeno prevođenje upisanog i uplaćenog novčanog kapitala u iznosu od CSD 3.871.000,00 i CSD 80.995.000,00 na iznos od EUR 983.190,72.

Društvo se bavi proizvodnjom pletenih i kukičanih čarapa (šifra delatnosti 1431).

Društvo je saglasno kriterijumima iz Zakona o računovodstvu i reviziji razvrstano u velika pravna lica.

Sedište Društva je Milinka Kušića 108, Ivanjica.

Poreski identifikacioni broj Društva je 100932244.

Matični broj Društva je 07190409.

Prosečan broj zaposlenih tokom 2013. godine iznosio je 625 (tokom 2012. godine 574)

2. OSNOV ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa važećim propisima u Republici Srbiji zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i reviziji („Sl.glasnik RS“, br. 46/2006 i 111/2009 godine), koji propisuje Međunarodne računovodstvene standarde (MRS), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (MSFI) kao osnov za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja.

Rešenjem Ministra finansija Republike Srbije (broj 401-00-1380/2010 -16 od 25. oktobra 2010 godine) utvrđen je prevod osnovnih tekstova MRS, odnosno MSFI, koji su izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde do 1. januara 2009. godine, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda do 1. januara 2009. godine. Rukovodstvo Društva procenjuje uticaj promena MRS, odnosno MSFI i tumačenja standarda na finansijske izveštaje. Izmene i dopune postojećih MRS, odnosno MSFI i tumačenja standarda, zamene važećih MRS novim, koji su stupili na snagu počev od 1. januara 2009. godine, kao i primena novih tumačenja koja su stupila na snagu u toku 2010. godine, nisu imali za rezultat značajnije promene računovodstvenih politika Društva, niti materijalno značajan uticaj na finansijske izveštaje u periodu početne primene. I pored toga što mnoge od ovih promena nisu primenljive na poslovanje Društva, rukovodstvo Društva ne izražava eksplicitnu i bezrezervnu izjavu o usaglašenosti finansijskih izveštaja sa MRS i MSFI, koji se primenjuju na periode prikazane u priloženim finansijskim izveštajima.

Finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom istorijskog troška i načelom stalnosti Društva.

Finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike („Sl. glasnik RS“, br. 114/2006, 5/2007, 119/2008, 2/2010 i 101/2012), koji odstupa od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“. Shodno tome, priloženi finansijski izveštaji nisu usaglašeni sa svim zahtevima MRS i MSF. Prema Zakonu o računovodstvu i reviziji finansijski izveštaji obuhvataju: bilans stanja,

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

bilans uspeha, izveštaj o tokovima gotovine, izveštaj o promenama na kapitalu, napomene uz finansijske izveštaje i statistički aneks.

Iznosi u finansijskim izveštajima iskazani su u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. RSD predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Društva. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenilo računovodstvene politike obelodanjene u Napomeni 3, koje su zasnovane na važećim računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srbije.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja u skladu sa MRS i MSFI i računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekte na iznose iskazane u finansijskim izveštajima i napomenama uz finansijske izveštaje.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan bilansa stanja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena, pri čemu se procene razmatraju periodično.

Najznačajnije procene odnose se na utvrđivanje obezvređenja finansijske i nefinansijske imovine, priznavanje odloženih poreskih sredstava, utvrđivanje rezervisanja za sudske sporove i definisanje pretpostavki neophodnih za aktuarski obračun naknada zaposlenima po osnovu otpremnina, i iste su obelodanjene u odgovarajućim računovodstvenim politikama i/ili napomenama uz finansijske izveštaje.

3.2. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata valutne klauzule

Stavke uključene u finansijske izveštaje Društva odmeravaju se korišćenjem valute primarnog ekonomskog okruženja u kome Društvo posluje (funkcionalna valuta). Finansijski izveštaji prikazuju se u hiljadama RSD, koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Društva.

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan bilansa stanja preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost primenom zvaničnog srednjeg deviznog kursa Narodne banke Srbije važećim na taj dan. Poslovne promene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u dinarsku protivvrednost primenom zvaničnih deviznih kurseva Narodne banke Srbije važećim na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku godine evidentiraju se u bilansu uspeha, kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Pozitivni i negativni efekti ugovorenih deviznih klauzula u vezi potraživanja i obaveza, nastali primenom ugovorenog kursa, takođe se iskazuju kao deo finansijskih prihoda, odnosno finansijskih rashoda.

3.3. Upporedni podaci

Upporedne podatke čine finansijski izveštaji Društva za 2012. godinu, koji su bili predmet revizije.

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

3.4. Poslovni prihodi

Prihodi od prodaje su iskazani u iznosu fakturisane realizacije, tj. izvršene prodaje do kraja obračunskog perioda, pod uslovom da je sa tim danom nastao dužničko - poverilački odnos i da je ispostavljena faktura. Prihod se meri po poštenoj vrednosti primljene nadoknade ili potraživanja, uzimajući u obzir iznos svih trgovačkih popusta i količinskih rabata koje Društvo odobri. Razlika između poštene vrednosti i nominalnog iznosa naknade priznaje se kao prihod od kamate.

Prihod od prodaje se priznaje kada su zadovoljeni svi uslovi:

- /a/ Društvo je prenelo na kupca sve značajne rizike i koristi od vlasništva;
- /b/ rukovodstvo Društva ne zadržava niti upliv na upravljanje u meri koja se obično povezuje sa vlasništvom, niti kontrolu nad prodatim proizvodima i robom;
- /c/ kada je moguće da se iznos prihoda pouzdano izmeri;
- /d/ kada je verovatno da će poslovna promena da bude praćena prilivom ekonomske koristi u Društvo i
- /e/ kad se troškovi koji su nastali ili će nastati u vezi sa poslovnom promenom mogu pouzdano da se izmere.

Prihodi od usluga iskazani su srazmerno stepenu završenosti usluge na dan bilansiranja.

3.5. Poslovni rashodi

Ukupne poslovne rashode čine: nabavna vrednost prodate robe; troškovi materijala; troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi; troškovi amortizacije i rezervisanja; troškovi proizvodnih usluga; i nematerijalni troškovi.

Osnovni elementi i načela priznavanja rashoda su:

- /a/ rashodi se priznaju, odnosno evidentiraju i iskazuju kada smanjenje budućih ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmeri;
- /b/ rashodi se priznaju na osnovu neposredne povezanosti rashoda sa prihodima (načelo uzročnosti);
- /c/ kada se očekuje da će ekonomske koristi priticati tokom nekoliko obračunskih perioda, a povezanost sa prihodom može da se ustanovi u širem smislu ili posredno, rashodi se priznaju putem postupka systemske i razumne alokacije;
- /d/ rashodi se priznaju kada izdatak ne donosi nikakve ekonomske koristi ili kada i do iznosa do kojeg buduće ekonomske koristi ne ispunjavaju uslove ili su prestale da ispunjavaju uslove za priznavanje u bilansu stanja kao sredstvo;
- /e/ rashodi se priznaju i u onim slučajevima kada nastane obaveza bez istovremenog priznavanja sredstva.

Nabavna vrednost prodate robe na veliko utvrđuje se u visini prodajne vrednosti robe na veliko, umanjene za iznos utvrđene razlike u ceni i ukalkulisanog PDV sadržanih u vrednosti prodate robe na veliko.

Nabavna vrednost prodate robe na malo utvrđuje se u visini prihoda od prodate robe, umanjene za iznos utvrđene razlike u ceni, kao i za iznos ukalkulisanog PDV, sadržanih u vrednosti prodate robe na malo.

3.6. Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja koji su direktno pripisivi sticanju, izgradnji ili proizvodnji sredstva koje se kvalifikuje čine deo nabavne vrednosti/cene koštanja tog sredstva. Drugi troškovi pozajmljivanja se priznaju kao rashod.

3.7. Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju: prihode i rashode od kamata (nezavisno od toga da li su dospeli i da li se plaćaju ili pripisuju iznosu potraživanja ili obaveze na dan bilansiranja); prihode i rashode od kursnih razlika; prihode i rashode iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima; i ostale finansijske prihode i rashode.

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

Prihodi od dividendi priznaju se kao prihod u godini kada se iste odobre za isplatu.

3.8. Dobici i gubici

Dobici predstavljaju povećanje ekonomske koristi, a obuhvataju prihode koji se javljaju u slučaju prodaje stalne imovine po vrednosti većoj od njihove knjigovodstvene vrednosti, zatim nerealizovane dobitke po osnovu prodaje tržišnih hartija od vrednosti (u slučaju kada se vrednovanje hartija od vrednosti vrši po njihovim tržišnim vrednostima), kao i dobitke koji nastaju pri povećanju knjigovodstvene vrednosti stalne imovine usled prestanka delovanja uslova za smanjenje njihove vrednosti.

Gubici nastaju po osnovu prodaje imovine po cenama nižim od njene knjigovodstvene vrednosti, zatim po osnovu rashodovanja neotpisanih osnovnih sredstava, po osnovu šteta koje se mogu u celini ili delimično nadoknaditi od osiguravajućih društava, po osnovu primene principa impariteta (umanjenje vrednosti imovine).

3.9. Operativni lizing

Operativni (poslovni) lizing je lizing odnosno zakup sredstava kod kojeg su sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom zadržani kod zakupodavca, odnosno nisu preneti na zakupca.

Kod poslovnog lizinga, plaćanja lizinga se priznaju kao rashod, po pravolinijskoj osnovi tokom trajanja lizinga, osim ako neki druga sistematska osnova nije primerenija za predstavljanje vremenske strukture koristi za korisnika.

3.10. Finansijski lizing

Finansijski lizing je lizing kojim se prenose suštinski svi rizici i koristi koji su povezani sa vlasništvom nad nekim sredstvom. Po isteku perioda lizinga pravo svojine se može, ali ne mora preneti.

Korisnici lizinga priznaju finansijski lizing kao sredstvo i obavezu u svojim bilansima stanja, u iznosima koji su na početku trajanja lizinga jednaki fer vrednosti sredstava koja su predmet lizinga, ili po sadašnjoj vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, ako je ona niža. Prilikom izračunavanja minimalnih plaćanja za lizing, diskontna stopa je kamatna stopa sadržana u lizingu, ako se ona može utvrditi, a ako se ne može utvrditi, koristi se inkrementalna kamatna stopa na zaduživanje. Svi inicijalni direktni troškovi korisnika lizinga dodaju se iznosu koji je priznat kao sredstvo.

Minimalna plaćanja lizinga treba podeliti između finansijskog troška i smanjenja neizmirene obaveze. Finansijski trošak treba alocirati na sve periode tokom trajanja lizinga, tako da se ostvaruje konstantna periodična kamatna stopa na preostali saldo obaveze.

Finansijski lizing uzrokuje povećanje troškova amortizacije za sredstva koja se amortizuju, kao i finansijske rashode u svakom obračunskom periodu. Politika amortizacije sredstava koja su predmet lizinga i koja se amortizuju treba da bude u skladu sa politikom amortizacije sredstava koja su u vlasništvu, a priznata amortizacija se izračunava u skladu sa MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 38 „Nematerijalna imovina“. Ukoliko nije sasvim izvesno da će korisnik lizinga steći pravo vlasništva nad sredstvom koje je predmet lizinga do kraja trajanja lizinga, to sredstvo se u potpunosti amortizuje u kraćem periodu od: trajanja lizinga ili veka trajanja.

3.11. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalno ulaganje je određivo nemonetarno sredstvo bez fizičkog sadržaja:

- koje služi za proizvodnju ili isporuku robe ili usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili se koristi u administrativne svrhe;
- koje društvo kontroliše kao rezultat prošlih događaja; i

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

- od kojeg se očekuje priliv budućih ekonomskih koristi.

Nematerijalna ulaganja čine: ulaganja u razvoj; koncesije, patenti, licence i slična prava; ostala nematerijalna ulaganja; nematerijalna ulaganja u pripremi i avansi za nematerijalna ulaganja.

Nabavka nematerijalnih ulaganja u toku godine evidentira se po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čini fakturna vrednost uvećana za sve zavisne troškove nabavke i sve troškove dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti. Cenu koštanja nematerijalnih ulaganja proizvedenih u sopstvenoj režiji čine direktni troškovi i pripadajući indirektni troškovi, koji se odnose na to ulaganje.

Troškovi pozajmljivanja nastali do momenta stavljanja nematerijalne imovine u upotrebu, kapitalizuju se, odnosno uključuju se u nabavnu vrednost.

Nakon što se prizna kao sredstvo, nematerijalna imovina se iskazuje po revalorizovanom iznosu, koji izražava njihovu poštenu vrednost na dan revalorizacije, umanjenu za ukupan iznos ispravke vrednosti po osnovu amortizacije i ukupan iznos ispravke vrednosti po osnovu gubitaka zbog obezvređenja. Revalorizacija se vrši onoliko redovno koliko je dovoljno da se iskazani iznos ne razlikuje značajno od iznosa koji bi se utvrdio da je primenjen postupak iskazivanja po poštenoj vrednosti na dan bilansa stanja.

Kada zbog revalorizacije dođe do povećanja iskazanog iznosa sredstava, pozitivan učinak revalorizacije se iskazuje neposredno u korist sopstvenog kapitala kao revalorizaciona rezerva.

Pozitivan učinak revalorizacije priznaje se kao prihod od ukidanja revalorizacionih rezervi istog sredstva do iznosa koji je jednak negativnom učinku revalorizacije istog sredstva, koji je prethodno bio priznat kao rashod.

Kada zbog revalorizacije dođe do smanjenja iskazanog iznosa sredstva, negativan učinak revalorizacije priznaje se kao rashod.

Negativan učinak revalorizacije iskazuje se neposredno na teret revalorizacionih rezervi, do iznosa koji nije veći od ukupnih revalorizacionih rezervi obračunatih za to isto sredstvo.

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procenjuje da li postoji neka indicija o tome da je sredstvo možda obezvređeno. Ukoliko takva indicija postoji, Društvo procenjuje iznos sredstva koji može da se povрати. Ako je nadoknadiva vrednost sredstva manja od njegove knjigovodstvene vrednosti knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadivu vrednost i istovremeno se smanjuju prethodno formirane revalorizacione rezerve po osnovu tog sredstva. Ako nisu formirane revalorizacione rezerve po osnovu sredstva čija je vrednost umanjena ili su iskorišćene za druge svrhe, za iznos gubitka od umanjenja vrednosti priznaje se rashod perioda.

Ako na dan bilansa stanja postoje nagoveštaji da prethodno priznat gubitak od umanjenja vrednosti ne postoji ili je umanjen, vrši se procena nadoknadive vrednosti tog sredstva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti priznat u prethodnim godinama priznaje se kao prihod, u slučaju da je primenjen osnovni postupak vrednovanja nematerijalnih ulaganja, odnosno kao povećanje revalorizacione rezerve ukoliko je primenjen alternativni postupak vrednovanja nematerijalnih ulaganja, a knjigovodstvena vrednost ove imovine se povećava do nadoknadive vrednosti.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznata nematerijalna ulaganja, pripisuje se iskazanom iznosu tog sredstva, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa tog sredstva.

Društvo priznaje u knjigovodstvenu vrednost nematerijalnog ulaganja, troškove zamene nekih delova tih stavki, u momentu kada ti troškovi nastanu i kada su zadovoljeni kriterijumi priznavanja iz MRS 38 – „Nematerijalna imovina“, (paragraf 21).

Svaki drugi naknadni izdatak priznaje se kao rashod u periodu u kome je nastao.

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

Nematerijalna ulaganja prestaju da se iskazuju u bilansu stanja, nakon otuđivanja ili kada je sredstvo trajno povučeno iz upotrebe i kada se od njegovog otuđenja ne očekuju nikakve buduće ekonomske koristi.

Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja utvrđuju se kao razlika između procenjenih neto priliva od prodaje i iskazanog iznosa sredstva i priznaju se kao prihod ili rashod u bilansu uspeha.

3.12. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema su materijalna sredstva:

- koja Društvo drži za upotrebu u proizvodnji ili isporuku robe ili pružanje usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili u administrativne svrhe;
- za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda; i
- čija je pojedinačna nabavna cena u vreme nabavke veća od prosečne bruto zarade po zaposlenom u Republici, prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Nabavna vrednost/cena koštanja nekretnine, postrojenja i opreme se priznaje kao sredstvo ako, i samo ako:

- je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Društvo; i
- se nabavne vrednost/cena koštanja tog sredstva može pouzdano utvrditi.

Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme u toku godine evidentiraju se po nabavnoj vrednosti.

Nabavnu vrednost čini fakturna vrednost nabavljenih sredstava uvećana za sve zavisne troškove nabavke i sve troškove dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti. Cenu koštanja navedenih sredstava proizvedenih u sopstvenoj režiji čine direktni troškovi i pripadajući indirektni troškovi, koji se odnose na to ulaganje.

Troškovi pozajmljivanja nastali do momenta stavljanja sredstva u upotrebu, kapitalizuju se, odnosno uključuju se u nabavnu vrednost kupljenog sredstva.

Nakon što se priznaju kao sredstva, nekretnine, postrojenja i oprema, iskazuju se u revalorizovanom iznosu, koji izražava njihovu poštenu vrednost na dan revalorizacije, umanjenu za ukupan iznos ispravke vrednosti po osnovu amortizacije i ukupan iznos ispravke vrednosti po osnovu gubitaka zbog obezvređenja. Revalorizacija se vrši onoliko redovno koliko je dovoljno da se iskazani iznos ne razlikuje značajno od iznosa koji bi se utvrdio da je primenjen postupak iskazivanja po poštenoj vrednosti na dan bilansa stanja.

Kada zbog revalorizacije dođe do povećanja iskazanog iznosa sredstava, pozitivan učinak revalorizacije se iskazuje neposredno u korist sopstvenog kapitala kao revalorizaciona rezerva.

Pozitivan učinak revalorizacije priznaje se kao prihod od ukidanja revalorizacionih rezervi istog sredstva do iznosa koji je jednak negativnom učinku revalorizacije istog sredstva, koji je prethodno bio priznat kao rashod.

Kada zbog revalorizacije dođe do smanjenja iskazanog iznosa sredstva, negativan učinak revalorizacije priznaje se kao rashod.

Negativan učinak revalorizacije iskazuje se neposredno na teret revalorizacionih rezervi, do iznosa koji nije veći od ukupnih revalorizacionih rezervi obračunatih za to isto sredstvo.

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procenjuje da li postoji neka indicija o tome da je sredstvo možda obezvređeno. Ukoliko takva indicija postoji, Društvo procenjuje iznos sredstva koji može da se povрати. Ako je nadoknadiva vrednost sredstva manja od njegove knjigovodstvene vrednosti knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadivu vrednost i istovremeno se smanjuju prethodno formirane revalorizacione rezerve po osnovu tog sredstva. Ako nisu formirane revalorizacione rezerve po osnovu sredstva čija je vrednost umanjena ili su iskorišćene za druge svrhe, za iznos gubitka od umanjenja vrednosti priznaje se rashod perioda.

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

Ako na dan bilansa stanja postoje nagoveštaji da prethodno priznat gubitak od umanjenja vrednosti ne postoji ili je umanjen, vrši se procena nadoknadive vrednosti tog sredstva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti priznat u prethodnim godinama priznaje se kao prihod, u slučaju da je primenjen osnovni postupak vrednovanja nekretnina, postrojenja i opreme, odnosno kao povećanje revalorizacione rezerve ukoliko je primenjen alternativni postupak vrednovanja nekretnina, postrojenja i opreme, a knjigovodstvena vrednost se povećava do nadoknadive vrednosti.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznate nekretnine, postrojenja i opremu pripisuje se iskazanom iznosu tog sredstva, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa tog sredstva i da se nabavna vrednost/cena koštanja naknadnog izdatka može pouzdano utvrditi.

Društvo priznaje u knjigovodstvenu vrednost neke nekretnine, postrojenja i opreme, troškove zamene nekih delova tih stavki, u momentu kada ti troškovi nastanu i kada su zadovoljeni kriterijumi priznavanja iz MRS 16 – „Nekretnine, postrojenja i oprema“, (paragraf 7).

Svaki drugi naknadni izdatak priznaje se kao rashod u periodu u kome je nastao.

Gradsko zemljište se iskazuje odvojeno od vrednosti nekretnine po nabavnoj vrednosti (*ili kao rezidualna vrednost nekretnine koja se nalazi na tom zemljištu*), a naknadno vrednovanje se vrši na isti način kao i za nekretnine, postrojenja i opremu.

Ne vrši se amortizacija zemljišta.

Nekretnine, postrojenja i oprema prestaju da se iskazuju u bilansu stanja, nakon otuđivanja ili kada je sredstvo trajno povučeno iz upotrebe i kada se od njegovog otuđenja ne očekuju nikakve buduće ekonomske koristi.

Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja utvrđuju se kao razlika između procenjenih neto priliva od prodaje i iskazanog iznosa sredstva i priznaju se kao prihod ili rashod u bilansu uspeha.

3.13. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju Društvo kao vlasnik ili korisnik finansijskog lizinga drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog, a ne radi upotrebe za proizvodnju ili snabdevanje robom ili pružanja usluga ili za potrebe administrativnog poslovanja, ili prodaje u okviru redovnog poslovanja.

Početno merenje investicione nekretnine vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Pri početnom merenju, zavisni troškovi nabavke se uključuju u nabavnu vrednost ili cenu koštanja.

Nakon početnog priznavanja, investicione nekretnine se mere prema njihovoj poštenoj vrednosti. Poštena vrednost se meri kao najverovatnija cena koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja. Procenu investicione nekretnine nije vršio nezavisni procenitelj.

Dobitak ili gubitak nastao zbog promene poštene vrednosti investicione nekretnine uključuje se u neto dobitak ili neto gubitak perioda u kojem je nastao.

3.14. Amortizacija

Obračun amortizacije vrši se od početka narednog meseca u odnosu na mesec kada je sredstvo stavljeno u upotrebu.

Amortizacija se obračunava proporcionalnom metodom, primenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procenjenog korisnog veka upotrebe sredstava.

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

Osnovica za obračun amortizacije sredstva je nabavna vrednost umanjena za preostalu (rezidualnu) vrednost i iznos obezvređenja.

Korisni vek trajanja, odnosno amortizacione stope, preispituju se periodično i ako su očekivanja zasnovana na novim procenama značajno različita od prethodnih, obračun troškova amortizacije za tekući i budući period se koriguju.

Metod obračuna amortizacije koji se primenjuje preispituje se periodično i ukoliko je došlo do značajne promene u očekivanom obrascu trošenja ekonomskih koristi od tih sredstava, metod se menja tako da odražava taj izmenjeni način. Kada je takva promena metoda obračuna amortizacije neophodna, onda se ona računovodstveno obuhvata kao promena računovodstvene procene, a obračunati troškovi amortizacije za tekući i budući period se koriguju.

Amortizacione stope, utvrđene na osnovu procenjenog korisnog veka upotrebe (bez utvrđivanja rezidualnog ostatka) su:

Stope amortizacije za glavne kategorije nekretnina i opreme, date su u sledećem pregledu:

	<u>Stope amortizacije (%)</u>
Građevinski objekti	1,30 – 10,00
Oprema	3,33 – 25,00

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe, što rezultira u odloženim porezima.

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe, što rezultira u odloženim porezima (Napomena 8.23.).

3.15. Umanjenje vrednosti imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, rukovodstvo Društva proverava na svaki dan bilansa stanja da li postoje indikatori gubitka vrednosti imovine. U slučaju da takvi indikatori postoje, Društvo procenjuje nadoknadivu vrednost imovine.

Nadoknadivi iznos određen je kao viši od neto prodajne cene i upotrebne vrednosti. Neto prodajna cena je iznos koji se može dobiti prilikom prodaje imovine u transakciji između dve voljne nezavisne strane, umanjena za troškove prodaje, dok vrednost u upotrebi predstavlja sadašnju vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen ekonomski vek trajanja te prodaje na kraju veka trajanja. Nadoknadivi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada. Gde knjigovodstveni iznos prelazi taj procenjeni nadoknadivi iznos, vrednost imovine je umanjena do njenog nadoknadivog iznosa. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“.

Goodwill se testira na umanjenje vrednosti jednom godišnje ili češće ukoliko događaji ili promene okolnosti ukazuju da bi neto knjigovodstvena vrednost mogla biti umanjena.

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

3.16. Zalihe

Zalihe robe i materijala se mere po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čine svi troškovi nabavke za dovođenje zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje. Troškovi nabavke zaliha obuhvataju kupovnu cenu, uvozne dažbine i druge obaveze (osim onih koje Društvo može naknadno da povrati od poreskih vlasti), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci. Popusti, rabati i druge slične stavke se oduzimaju pri utvrđivanju troškova nabavke.

Izlaz zaliha materijala i robe se evidentira metodom prosečne ponderisane cene.

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda se mere po ceni koštanja, odnosno po neto prodajnoj vrednosti, ako je niža. Cenu koštanja čine svi troškovi konverzije i drugi nastali troškovi neophodni za dovođenje zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje, odnosno:

- troškovi direktnog rada;
- troškovi direktnog materijala i
- indirektni, odnosno opšti proizvodni troškovi.

U vrednost zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda ne ulaze, već predstavljaju rashod perioda:

- neuobičajeno veliko rasipanje materijala, radne snage ili drugi troškovi proizvodnje;
- troškovi skladištenja, osim ako ti troškovi nisu neophodni u procesu proizvodnje pre naredne faze proizvodnje;
- režijski troškovi administracije koji ne doprinose dovođenju zaliha na sadašnje mesto i u sadašnje stanje; i
- troškovi prodaje.

Neto prodajna vrednost predstavlja procenjenu prodajnu vrednost, umanjenu za procenjene troškove prodaje i procenjene troškove dovršenja (kod nedovršene proizvodnje). Ukoliko je neto prodajna vrednost zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda niža od njihove cene koštanja, vrši se delimičan otpis do neto prodajne vrednosti.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju.

Zalihe usluga čine direktni troškovi i indirektni troškovi nastali u vezi sa pružanjem usluga. Direktni troškovi usluga su direktni troškovi rada osoblja koje direktno učestvuje u pružanju usluga, direktni troškovi materijala i ostali direktni troškovi, kao što je angažovanje spoljnih eksperata i slično. Indirektni troškovi usluga su troškovi pomoćnog materijala, energije utrošene za pružanje usluge, amortizacija i održavanje opreme koja se koristi prilikom pružanja usluge i sl.

Zalihe robe u maloprodaji iskazuju se po prodajnoj ceni u toku godine. Na kraju obračunskog perioda vrši se svođenje vrednosti zaliha na nabavnu vrednost putem alokacije realizovane razlike u ceni i poreza na dodatu vrednost, obračunatih na prosečnoj osnovi, na vrednost zaliha u stanju na kraju godine i nabavnu vrednost prodate robe.

3.17. Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja

Društvo odmerava stalnu imovinu (ili grupu za otuđenje) klasifikovanu kao imovina koje se drži za prodaju, po nižem od sledeća dva iznosa: po knjigovodstvenoj vrednosti ili fer vrednost umanjenoj za troškove prodaje.

3.18. Finansijski instrumenti

Finansijski plasmani predstavljaju finansijska sredstva koja se prilikom početnog priznavanja mere po njihovoj nabavnoj vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost nadoknade koja je data za njih. Troškovi transakcije se uključuju u početno merenje svih finansijskih sredstava.

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

Za potrebe merenja finansijskog sredstva nakon početnog priznavanja, finansijska sredstva se klasifikuju u četiri kategorije:

- (a) finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja, početno priznata po fer vrednosti kroz dobit ili gubitak;
- (b) ulaganja koja se drže do roka dospeća;
- (c) zajmovi i potraživanja koji su potekli od strane društva i koji se ne drže radi trgovanja i
- (d) finansijska sredstva koja su raspoloživa za prodaju.

Finansijsko sredstvo se klasifikuje kao finansijsko sredstvo koje je raspoloživo za prodaju ukoliko sasvim ne pripada ni jednoj od ostale tri gore navedene kategorije finansijskih sredstava.

Finansijsko sredstvo klasifikuje se kao finansijsko sredstvo koje se drži radi trgovanja, a ne kao finansijsko sredstvo koje je raspoloživo za prodaju, ukoliko je to sredstvo deo portfelja sličnih sredstava za koje postoji obrazac trgovanja radi ostvarivanja dobitka iz kratkoročnih kolebanja cena ili marže dilera.

Posle početnog priznavanja, društvo meri finansijska sredstva, (uključujući i derivate koji su sredstva) po njihovim poštenim vrednostima, bez bilo kakvog umanjivanja za transakcione troškove koje može načiniti prilikom prodaje ili drugog otuđenja, osim:

- Zajmova i potraživanja i Ulaganja koja se drže do dospeća koja se mere po amortizovanoj ceni, primenom metoda efektivne kamatne stope;
- Ulaganja u vlasničke hartije koje se ne kotiraju na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može pouzdano izmeriti, koja se mere po nabavnoj ceni.

U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišno iskustvo, stabilnost i likvidnost kod kupovine i prodaje finansijskih sredstava i zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pošteni (fer) vrednost najčešće nije moguće pouzdano utvrditi u uslovima nepostojanja aktivnog tržišta, kako to zahtevaju MSFI.

Priznati dobitak ili gubitak koji proizilazi iz promene u poštenoj vrednosti finansijskog sredstva ili obaveze (koja nije deo odnosa zaštite) početno priznata po fer vrednosti kroz dobit ili gubitak, priznaje se kao kao dobitak ili gubitak u bilansu uspeha, a kod finansijske imovine raspoložive za prodaju na revalorizacionim rezervama.

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze. Finansijska sredstva i obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Društva od momenta kada je Društvo ugovornim odredbama vezano za instrument.

Rukovodstvo vrši klasifikaciju finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena.

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada Društvo izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima. Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Društvo ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

Finansijski instrumenti u skladu sa MRS 39 – Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje, obuhvataju sledeće kategorije finansijskih instrumenata:

- (a) Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha;
- (b) Investicije koje se drže do dospeća;
- (c) Krediti (zajmovi) i potraživanja;
- (d) Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju;

3.18.1. *Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha*

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

U ovu kategoriju spadaju finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza čije se promene fer vrednosti evidentiraju kroz prihode ili rashode u bilansu uspeha. Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza klasifikovana u ovu kategoriju treba da ispune bilo koji od sledećih uslova:

(a) klasifikovano je kao ono koje se drži radi trgovanja. Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza se klasifikuje kao ono koje se drži radi trgovanja ako je:

/i/ stečeno ili nastalo prvenstveno radi prodaje ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti;

/ii/ deo portfelja identifikovanih finansijskih instrumenata kojima se zajedno upravlja i za koje postoji dokaz o nedavnom aktuelnom modelu kratkoročnog ostvarenja dobiti; ili

/iii/ derivat (osim derivata koji je instrument hedžinga).

(b) posle početnog priznanja naznačen je od strane Društva po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Entitet može vršiti ovo naznačavanje samo kada to rezultira pouzdanijim i relevantnijim informacijama, budući da se

/i/ eliminiše ili u značajnoj meri otklanja nedoslednost odmeravanja ili priznavanja koja bi inače nastala usled odmeravanja sredstava ili obaveza ili priznavanja dobitaka ili gubitaka po različitim osnovama; ili

/ii/ grupom finansijskih sredstava, finansijskih obaveza ili oboma se upravlja i njihove performanse se procenjuju na osnovu fer vrednosti, u skladu sa dokumentovanim strategijom upravljanja rizikom ili investiranja, i informacije o grupi se interno sačinjavaju prema toj osnovi za ključne rukovodioce Društva (kao što je definisano u MRS 24 Obelodanjivanja povezanih strana, na primer za upravni odbor ili generalnog direktora Društva).

3.18.2. *Investicije koje se drže do dospeća*

Investicije koje se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama i fiksnim dospećem koja Društvo definitivno namerava i može da drži do dospeća, osim:

(a) onih koje Društvo nakon početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha;

(b) onih koje Društvo naznači kao raspoložive za prodaju; i

(c) onih koja zadovoljavaju definiciju zajmova i potraživanja.

Društvo ne klasifikuje neko finansijsko sredstvo kao ono koje se drži do dospeća ako je Društvo, tokom tekuće finansijske godine ili tokom dve prethodne finansijske godine prodalo ili reklasifikovalo više od značajnog iznosa investicija koje se drže do dospeća pre njihovog dospeća (više nego značajan iznos u odnosu na ukupni iznos investicija koje se drže do dospeća), osim prodaja ili reklasifikacija koje:

(i) su toliko blizu dospeća ili datuma poziva na plaćanje finansijskog sredstva (na primer manje od tri meseca pre dospeća) da promene tržišne kamatne stope ne bi imale značajan uticaj na fer vrednost finansijskog sredstva;

(ii) se dešavaju pošto je Društvo suštinski sakupilo prvobitnu glavnica finansijskog sredstva kroz planski raspoređena plaćanja ili avanse; ili

(iii) se mogu pripisati izolovanom događaju koji je van kontrole Društva, koji se ne ponavlja i koje Društvo nije moglo sa sigurnošću predvideti.

3.18.3. *Kreditni (zajmovi) i potraživanja*

Zajmovi (kreditni) i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu osim:

(a) sredstva koja Društvo namerava da proda odmah ili u kratkom roku i koja bi onda bila klasifikovana kao sredstva koja se drže radi trgovanja i ona koja Društvo posle početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha;

(b) ona koja Društvo posle početnog priznavanja naznači kao raspoloživa za prodaju; ili

(c) ona za koja imalac ne može u značajnoj meri povratiti svoju celokupnu početnu investiciju, osim ako to nije zbog pogoršanja kredita, i koja će biti klasifikovana kao raspoloživa za prodaju.

Učešće stečeno u paketu sredstava koja nisu zajmovi (kreditni) ili potraživanja (na primer učešće u zajedničkom fondu ili sličnim fondovima) nije zajam (kredit) ili potraživanje.

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

3.18.4. *Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju*

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao (a) zajmovi(krediti) i potraživanja (b) investicije koje se drže do dospeća ili (c) finansijska sredstva naznačena po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

3.19. **Kratkoročna potraživanja i plasmani**

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od kupaca – zavisnih i drugih povezanih pravnih lica i ostalih kupaca u zemlji i inostranstvu po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga.

Kratkoročni plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od dana činidbe, odnosno od dana bilansa.

Kratkoročna potraživanja od kupaca mere se po vrednosti iz originalne fakture. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u izveštajnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti na dan bilansa preračunavaju se prema važećem srednjem kursu NBS, a kursne razlike priznaju se kao prihod ili rashod perioda.

Kratkoročni finansijski plasmani koji se ne drže radi trgovanja mere se po amortizovanoj vrednosti, ne uzimajući u obzir nameru Društava da ih drže do dospeća.

Ukoliko postoji verovatnoća da Društvo neće biti u stanju da naplati sve dospеле iznose (glavnicu i kamatu) prema ugovornim uslovima za date kredite, potraživanja ili ulaganja koja se drže do dospeća koja su iskazana po amortizovanoj vrednosti, nastao je gubitak zbog obezvređivanja ili nenaplaćenih potraživanja.

Otpis kratkoročnih potraživanja i plasmana kod kojih postoji verovatnoća nenaplativnosti vrši se indirektnim otpisivanjem, dok se u slučajevima kada je nemogućnost naplate izvesna i dokumentovana, otpis, u celini ili delimično, vrši direktnim otpisivanjem.

Potraživanja se indirektno otpisuju po proceni rukovodstva Društva.

3.20. **Gotovinski instrumenti i gotovina**

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju sredstva na računima kod banaka, gotovinu u blagajni, kao i visoko likvidna sredstva sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće a koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

3.21. **Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva**

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Društvo ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Rezervisanja za otpremnine nagrade se odmeravaju po sadašnjoj vrednosti očekivanih budućih odliva primenom diskontne stope koja odražava kamatu na visokokvalitetne hartije od vrednosti koje su iskazane u valuti u kojoj će obaveze za penzije biti plaćene (Napomena 8.14.).

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima, ali se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

Društvo ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima već ih obelodanjuje u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.22. Naknade zaposlenima

3.22.1. Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Društvo nije u obavezi da zaposlenima nakon odlaska u penziju isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu penzionog fonda Republike Srbije. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

3.22.2. Obaveze po osnovu otpremnina

Društvo otpremnine izmiruje na teret tekućih rashoda. Rukovodstvo Društva smatra da sadašnja vrednost definisanih dugoročnih naknada zaposlenima nije materijalno značajna, te priloženi finansijski izveštaji ne sadrži rezervisanja po gore navedenom osnovu u visini njihove sadašnje vrednosti, u skladu sa zahtevima MRS 19 „Naknade zaposlenima“.

3.23. Porez na dobitak

3.23.1. Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. glasnik Republike Srbije“ br. 18/10). Porez na dobit obračunat je po stopi od 10% na poresku osnovicu koja je prikazana u poreskom bilansu, nakon umanjenja za iskorišćene poreske kredite. Oporeziva osnovica uključuje dobitak iskazan u bilansu uspeha, koji je korigovan u skladu sa poreskim propisima Republike Srbije.

Zakon o porezu na dobit pravnih lica obvezniku koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva priznaje pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja (za velika i srednja pravna lica), s tim što poreski kredit ne može biti veći od 50% obračunatog poreza, odnosno u visini od 40% izvršenog ulaganja (za mala pravna lica), a najviše do 70% obračunatog poreza, u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, najviše do 50% (za velika i srednja pravna lica), odnosno 70% (za mala pravna lica) obračunatog poreza u tom poreskom periodu, ali ne duže od 10 godina. Gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina. Zatečeni poslovni gubici u poreskim bilansima, pre donošenja pomenutog zakona, mogu se prenositi na račun budućih dobiti u rokovima koji su važili u vreme njihovog iskazivanja.

3.23.2. Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava za sve privremene razlike između poreske osnove imovine i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti. Trenutno važeće poreske stope na dan bilansa su korišćene za obračun iznosa odloženog poreza. Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda do nivoa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobiti na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda.

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

3.24. Raspodela dividendi

Distribucija dividendi akcionarima Društva se u finansijskim izveštajima Društva priznaje kao obaveza u periodu u kojem su akcionari Društva odobrili dividende.

Ako su dividende objavljene posle datuma bilansa stanja, ali pre nego što su finansijski izveštaji odobreni za objavljivanje, ove dividende se ne priznaju kao obaveza na datum bilansa stanja, jer ne ispunjavaju kriterijum sadašnje obaveze prema MRS 37 „Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina“. Takve dividende se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, u skladu sa MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

3.25. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 „Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima“.

Odnosi između Društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima. Stanja potraživanja i obaveza na dan bilansa stanja, kao i transakcije u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim pravnim licima posebno se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje (Napomena 9).

3.26. Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Društva vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

3.27. Državna davanja

Državna davanja predstavljaju pomoć države u obliku prenosa resursa Društvu po osnovu ispunjenih izvesnih uslova u prošlosti ili budućnosti koji se odnose na poslovne aktivnosti Društva. Ona isključuju one oblike državne pomoći koji se ne mogu u razumnoj meri vrednosno iskazati kao i transakcije sa državom koje se ne mogu razlikovati od uobičajenih poslovnih transakcija Društva. Državna davanja se priznaju kada postoji opravdano uverenje da će se Društvo pridržavati uslova povezanih sa davanjima i da će davanje biti primljeno.

Državno davanje se priznaje kao prihod tokom perioda neophodnih za sučeljavanje, na sistematskoj osnovi, sa povezanim troškovima koje treba pokriti iz tog prihoda.

Državno davanje koje se prima kao nadoknada za nastale rashode ili gubitke ili u svrhu pružanja direktne finansijske podrške Društvu sa kojom nisu povezani budući troškovi se priznaje kao prihod perioda u kojem se prima.

Državna davanja povezana sa sredstvima, uključujući nemonetarna davanja po fer vrednosti, iskazuju se u bilansu stanja ili kao odloženi prihod po osnovu davanja, ili oduzimanjem iznosa davanja prilikom izračunavanja knjigovodstvene vrednosti sredstva.

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik (koji obuhvata rizik od promene kursa stranih valuta, rizik od promene kamatnih stopa i rizik od promene cena) i
- rizik likvidnosti.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društvu u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da će jedna strana u finansijskom instrumentu, neispunjenjem svoje obaveze, prouzrokovati finansijski gubitak druge strane.

Kreditni rizik nastaje kod gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

4.2. Tržišni rizik

Rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih cena. Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- rizika kamatne stope i
- drugih rizika od promene cene.

4.2.1. Rizik od promene kursa stranih valuta

Valutni rizik je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznog kursa.

Valutni rizik (ili rizik od kursnih promena) se javlja kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja nije funkcionalna valuta u kojoj su oni odmereni.

4.2.2. Rizik od promene kamatnih stopa

Rizik od promene kamatnih stopa je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih kamatnih stopa.

Rizik od kamatne stope se javlja kod kamatonosnih finansijskih instrumenata priznatih u bilansu stanja (na primer, krediti i potraživanja i emitovani dužnički instrumenti) i kod nekih finansijskih instrumenata koji nisu priznati u bilansu stanja (na primer, nekim obavezama po kreditima).

4.2.3. Rizik od promene cena

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju od rizika kamatne stope ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu

Rizik od promene cena se javlja kod finansijskih instrumenata zbog promena, na primer, cena robe ili cena kapitala.

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

4.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća u izmirenju obaveza povezanih sa finansijskim obavezama.

5. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NAKNADNO UTVRĐENE GREŠKE

Pojedine računovodstvene politike primenjene prilikom sastavljanje finansijskih izveštaja za 2012. godinu nisu konzistentne sa onima koje su primenjene u prethodnoj godini. U nekim slučajevima izmena primenjenih računovodstvenih politika je uslovljena izmenama propisa koji uređuju računovodstvo, a u drugim slučajevima menadžment Društva je promenio ranije primenjivanu računovodstvenu politiku.

Materijalno značajni efekti promene računovodstvenih politika i naknadno utvrđenih grešaka se koriguju retroaktivno uz prilagođavanje uporednih podataka u finansijskim izveštajima, osim ako je to praktično neizvodljivo (tada se promena računovodstvene politike primenjuje prospektivno). Svaka korekcija koja iz toga proizilazi iskazuje se kao korekcija iznosa neraspoređenog dobitka na početku perioda.

Ispravka naknadno ustanovljenih materijalno značajnih grešaka vrši se preko računa neraspoređene dobiti iz ranijih godina, odnosno neraspoređenog gubitka ranijih godina na način utvrđen MRS 8 Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.

Naknadno ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kome su identifikovane.

Materijalno značajnom greškom smatra se greška koja je u pojedinačnom ili kumulativnom iznosu sa ostalim greškama veća od 2% ukupnih prihoda.

6. BILANS USPEHA

6.1. PRIHODI OD PRODAJE

	2013	2012
	RSD hiljada	RSD hiljada
Domaće tržište		
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	0	94
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	16.594	13.885
Svega	16.594	13.979
Inostrano tržište		
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1.370.153	1.183.402
Svega	1.370.153	1.183.402
Ukupno	1.386.747	1.197.381

6.2. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE

Prihodi od aktiviranja učinaka i robe za period 01.01. – 31.12.2013. godine iznose RSD 2.316 hiljada i odnose se na Prihode od aktiviranja ili potrosnje proizvoda i usluga za sopstvene potrebe. U 2012. godini za isti period (01.01. – 31.12.) Društvo je ostvarilo RSD 2 hiljada navedenih prihoda.

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

6.3. POVEĆANJE/(SMANJENJE) VREDNOSTI ZALIHA UČINAKA

	2013	2012
	RSD hiljada	RSD hiljada
Nedovršena proizvodnja na dan 31. decembra	55.928	91.880
Nedovršene usluge na dan 31. decembra		
Gotovi proizvodi na dan 31. decembra	24.014	11.141
Minus:		
Nedovršena proizvodnja na dan 01. januara	91.880	51.225
Nedovršene usluge na dan 01. januara		
Gotovi proizvodi na dan 01. januara	11.141	14.858
Ukupno	23.079	36.612

Na dan 31.12.2013. godine zabeleženo je smanjenje stanja zaliha nedovršene proizvodnje za RSD 35.952 hiljade u odnosu na 01.01.2013. godine.

Istovremeno na dan 31.12.2013. godine stanje zaliha gotovih proizvoda je povećano za RSD 12.873 hiljade u odnosu na stanje zaliha gotovih proizvoda na dan 01.01.2013. godine.

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda su se 31.12.2013. godine u neto efektu povećale za RSD 23.079 hiljada u odnosu na 01.01.2013. godine.

Vrednost zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda proizvod su stvarnih (popisanih) količina na dan 31.12.2013. godine i cene koštanja koja u sebi sadrži elemente definisane računovodstvenom politikom Društva.

6.4. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2013	2012
	RSD hiljada	RSD hiljada
Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dažbina	7.773	6.402
Prihodi od zakupnina	53	206
Ostali poslovni prihodi	-	-
Ukupno	7.826	6.608

Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dažbina se odnose na prihode od subvencija poreza na zarade i doprinosa za PIO koje društvo dobija po osnovu zapošljavanja lica mlađih od 30 i starijih od 45 godina.

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

6.5. TROŠKOVI MATERIJALA

	2013	2012
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi materijala za izradu	743.217	689.802
Troškovi ostalog materijala (režijskog)	1.370	1.238
Troškovi goriva i energije	73.635	68.681
Ukupno	818.222	759.721

6.6. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	2013	2012
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	321.552	274.895
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	56.206	47.844
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	526	524
Ostali lični rashodi i naknade	28.570	23.998
Ukupno	406.854	347.261

6.7. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

Troškovi amortizacije u iznosu od RSD 10.810 hiljada (za period 01.01. – 31.12.2012. godine, RSD 9.933 hiljada) odnose se na tekuću obračunatu amortizaciju građevinskih objekata, postrojenja, opreme.

Društvo na dan 31.12.2012. godine nije vršilo ukalkulisavanje troškova shodno MRS 19 Beneficije zaposlenih na bazi aktuarskog proračuna.

Troškove za 2012 godinu na bazi aktuarskog proračuna, društvo je ukalkulisalo na dan 02.01.2013. u iznosu od RSD 8.422 hiljada kao grešku prethodnog perioda (prikazana u okviru AOP 218) u okviru Bilansa uspeha.

Društvo je na dan 31.12.2013. godine izvršilo ukalkulisavanje troškova za period 2013. godine shodno MRS 19 Beneficije zaposlenih na bazi aktuarskog proračuna u iznosu od RSD 2.737.

Troškovi ostalih dugoročnih rezervisanja u 2013. godini iznose RSD 179 hiljada (sudski sporovi).

6.8. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	2013	2012
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Troškovi proizvodnih usluga</i>		
Troškovi usluga na izradi učinaka	18.583	16.262
Troškovi transportnih usluga	33.429	30.298
Troškovi usluga održavanja	6.422	7.055
Troškovi zakupnina	1.656	1.103
Troškovi reklame i propagande	743	39

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

Troškovi ostalih usluga	7.572	6.615
Svega	68.405	61.372
<i>Nematerijalni troškovi</i>		
Troškovi neproizvodnih usluga	3.117	3.351
Troškovi reprezentacije	3.841	4.288
Troškovi premija osiguranja	4.172	2.872
Troškovi platnog prometa	2.145	1.561
Troškovi članarina	606	1.402
Troškovi poreza	1.406	1.656
Ostali nematerijalni troškovi	5.256	4.312
Svega	20.543	19.442
Ukupno	88.948	80.814

U strukturi ostalih rashoda najznačajniji iznosi troškova nastali tokom 2013. godine odnose se na troškove prevoza, troškove uslužne dorade poluproizvoda i troškove advokatskih usluga.

6.9. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

	2013	2012
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Finansijski prihodi</i>		
Prihodi od kamata	24	26
Pozitivne kursne razlike	23.117	45.553
Prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	26	69
Svega	23.167	53.668
<i>Finansijski rashodi</i>		
Rashodi kamata	6.769	11.411
Negativne kursne razlike	22.720	68.624
Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule	21	219
Svega	29.510	80.254

6.10. OSTALI PRIHODI I RASHODI

	2013	2012
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Ostali prihodi</i>		
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme		
Dobici od prodaje materijala	1.462	680
Ostali nepomenuti prihodi	27.251	2.451
Svega	28.713	3.131

	2013	2012
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Ostali rashodi</i>		
Manjkovi	18.714	7.379
Ostali nepomenuti rashodi	2.890	5.981

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

Obezvredjenje zaliha materijala i robe	1.344	2.784
Rashodi, efekti promena račun.politika i ispravka greške	9.798	432
Ukupno	32.746	16.576

6.11. POREZ NA DOBITAK

Društvo u 2013. godini po Poreskom bilansu nema obavezu poreza na dobitak (celokupna osnovica je je umanjena na bazi poreskih gubitaka iz ranijih godina). Ista situacija bila je i po Poreskom bilansu za 2012. godinu.

Obračun poreza na dobitak vrši se po stopi od 15% u skladu sa poreskim propisima, odvojeno za poslovni i kapitalni podbilans. Vrši se usklađivanje pojedinih pozicija prihoda i rashoda, a poreska osnovica se umanjuje za gubitke ranijih godina i prihode od dividendi i udela u dobiti kod pravnih lica rezidenata. Obračunati porez se umanjuje za poreska oslobođenja po osnovu poreskih podsticaja (ulaganja u osnovna sredstva...).

7. BILANS STANJA

O P I S	Zemljišta	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Investicione nekretnine	Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	Ukupno
	Kto (020)	Kto (022)	Kto (023)	Kto (024)	Kto (027)	

NABAVNA VREDNOST

Stanje 1. Januara 2013.	58.302	152.305	139.616	3.238	1.502	354.964
Direktna povećanja (nabavke)					34,752	34,752
Povećanje prenosom sa ulaganja u pripremi		12.063	23,062		(35,125)	
Ostala povećanja / (smanjenja)			(52)			(52)
Saldo 31. Decembra 2013.	58,302	164.368	162.626	3,238	1.129	389,664

ISPRAVKA VREDNOSTI

Stanje 1. Januara 2013.		5.138	14.210	108		19.457
Amortizacija za tekuću godinu	-	2.628	8.128	54		10.810
Saldo 31. Decembra 2013.	-	7,766	22.338	162	-	30.267

SADAŠNJA VREDNOST 31.12.2013.	58,302	156.602	140.288	3,076	1.129	359.397
--------------------------------------	---------------	----------------	----------------	--------------	--------------	----------------

SADAŠNJA VREDNOST 31.12.2012.	58,302	147,167	125,406	3,130	1,502	335,507
--------------------------------------	---------------	----------------	----------------	--------------	--------------	----------------

Na dan 31.12.2013. godine vrednost baze osnovnih sredstava u potpunosti je usaglašena sa bilansnim stanjem vrednosti osnovnih sredstava.

Nabavke opreme izvršene tokom 2013. godine odnose se najvećim delom na opremu koja se koristi u procesu proizvodnje.

Po osnovu kredita Komercijalne banke a.d. Beograd, sa saldonom na dan 31.12.2013. godine od EUR 1.389.044,70 ili dinarske protivvrednosti u iznosu od RSD 159.243 hiljada uspostavljene su hipoteke na sledećim nepokretnostima:

- hipoteka I reda na upravnoj zgradi na katastarskoj parceli 551 i na zemljištu uz zgrade -objekte;

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

- hipoteka II reda na zgradi tekstilne proizvodnje- proizvodna hala na katastarskoj parceli broj 551;
- hipoteka II reda na upravnoj zgradi na katastarskoj parceli 551 i na zemljištu uz zgrade-objekte;
- hipoteka III reda na zgradi tekstilne proizvodnje - proizvodna hala na katastarskoj parceli broj 551.

Osim uspostavljenih hipoteka po osnovu odobrenih kredita Komercijalne banke instrumenti obezbeđenja se odnose i na ovlašćenja po tekućem računu koji se vodi kod Komercijalne banke, blanko sopstvene menice, korporativna garancija matične kuće Atair Gmbh i zalogu na budućim novčanim potraživanjima po osnovu zaključenog ugovora o isporuci robe za Atair Gmbh.

U cilju obezbeđenja kratkoročnog kredita odobrenog u dinarskoj protivvrednosti u iznosu od EUR 500.000,00 od strane Agencije za osiguranje i finansiranje izvoza Republike Srbije uspostavljeni su sledeći instrumenti obezbeđenja:

Deset blanko potpisanih i overenih sopstvenih menica korisnika kredita plativih po vidjenju i ručna zaloga na opremi u svojini korisnika kredita u vrednosti EUR 651.600.00.

7.1. OSTALI DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	31.12.2013.	31.12.2012.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Ostale dugoročne plasmane	18	18
Ukupno	18	18

7.2. ZALIHE

	31.12.2013.	31.12.2012.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Materijal	80.685	116.265
Rezervni delovi	3.620	6.479
Alat i inventar	252	198
Nedovršena proizvodnja	55.928	91.880
Gotovi proizvodi	24.014	11.141
Roba		
Dati avansi	2.701	3.960
Svega	167.200	229.923
Minus: Ispravka vrednosti		
Ukupno	167.200	229.923

Društvo je na dan 31.12.2013. godine količine u materijalnim evidencijama materijala, nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda svelo na realna popisna stanja.

Cena po kojoj se vrednuju zalihe materijala, nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda sadrže sve elemente definiasne računovodstvenim politikama Društva.

Na dan Bilansa cena koštanja po jedinici učinka na bazi koje su vrednovane zalihe niže su od neto prodajne vrednosti.

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

7.3. POTRAŽIVANJA

	31.12.2013.	31.12.2012.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Potraživanja po osnovu prodaje</i>		
Kupci u zemlji	928	1.264
Kupci u inostranstvu	271.832	153.887
Svega	272.760	155.151
<i>Druga potraživanja</i>		
Druga potraživanja	2.201	1.267
Svega	2.201	1.267
Ukupno	274.961	156.418

Najznačajniji kupac Društva je Atair GmbH, Nemačka (matično pravno lice). Navedno ukazuje da postoji koncentracija potraživanja na jednog kupca.

7.4. POTRAŽIVANJA ZA VIŠE PLAĆEN POREZ NA DOBITAK

Potraživanja za više plaćen porez na dobitak na dan 31.12.2013. godine iznose RSD 1 hiljadu.

7.5. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	31.12.2013.	31.12.2012.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Kratkoročne kredite u zemlji</i>	0	277
Svega	0	277

7.6. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	31.12.2013.	31.12.2012.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>U dinarima:</i>		
Tekući (poslovni) računi	11.352	5.347
Svega	11.352	5.347
<i>U stranoj valuti:</i>		
Devizni račun	480	3.919
Svega	480	3.919
Ukupno	11.832	9.260

Na dan 31.12.2013. godine Društvo ima tekuće (poslovne) račune otvorene kod: Komercijalne banke, banke Intesa i Volks banke.

Tokom 2013. godine nisu postojale blokade tekućih računa Društva.

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

7.7. POREZ NA DODATU VREDNOST I AVR

	31.12.2013.	31.12.2012.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Porez na dodatu vrednost</i>		
Potraživanja za više plaćen porez na dodatu vrednost	12.902	12.649
Svega	12.902	12.649
<i>Aktivna vremenska razgraničenja</i>		
Unapred plaćeni troškovi	50	126
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	883	874
Svega	933	1.000
Ukupno	13.835	13.649

7.8. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital obuhvata sledeće oblike kapitala:

	31.12.2013.	31.09.2012.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Akcijski kapital		
- obične akcije	90.002	90.002
Ukupno	90.002	90.002

Akcionari Društva su:

			31.12.2013.	31.12.2012.
	Vrsta akcija	%	RSD hiljada	RSD hiljada
Atair GmbH, Nemačka	Obične akcije	71,40%	64.258	64.258
Akcijski Fond Republike Srbije	Obične akcije	6,35%	5.719	5.719
Fizička lica	Obične akcije	22,25%	20.025	20.025
Ukupno		100%	90.002	90.002

Akcijski kapital čini 180.003 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 500,00 dinara.

Akcijski kapital - obične akcije obuhvataju osnivačke i u toku poslovanja emitovane akcije sa pravom upravljanja, pravom na učešće u dobiti akcionarskog društva i na deo stečajne mase u skladu sa aktom o osnivanju, odnosno odlukom o emisiji akcija.

Izvršeno je usaglašavanje sa Centralnim registrom hartija od vrednosti.

Izvršeno je usaglašavanje sa Agencijom za privredne registre. Ukupan upisani uplaćeni novčani kapital Društva iznosi EUR 983.190,72. Ukupan upisani uplaćeni nenovčani kapital iznosi EUR 152.092,42.

7.9. OSTALI (OSNOVNI) KAPITAL

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

Ostali osnovni kapital iznosi RSD 1.595 hiljada i nastao je na bazi namenskih izvora zajedničke potrošnje, prenet iz ranijih godina.

7.10. REZERVE

Rezerve obuhvataju sledeće oblike rezervi:

	31.12.2013.	31.12.2012.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Zakonske rezerve	0	7.766
Statutarne i druge rezerve	3.709	3.709
Ukupno	3.709	11.475

S obzirom da zakonske rezerve više nisu obavezujuće, shodno zakonskoj regulativi, Društvo je tokom 2013. godine za iznos od RSD 7.766 hiljada, po Odluci br. VIII-6/13 od 28.06.2013. godine smanjilo gubitak ranijih godina.

Statutarne i druge rezerve predstavljaju rezerve koje se formiraju u skladu sa opštim aktima Društva.

7.11. REVALORIZACIONE REZERVE

Revalorizacione rezerve obuhvataju:

	31.12.2013.	31.12.2012.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Revalorizacione rezerve po osnovu usklađivanja poštene (fer) vrednosti	182.999	182.999
Ukupno	182.999	182.999

7.12. NERASPOREĐENI DOBITAK

Neraspoređeni dobitak odnosi se na:

	31.12.2013.	31.12.2012.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	-	5.797
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	35.003	4.596
Ukupno	35.003	10.393

7.13. GUBITAK

Gubitak predstavlja ispravku vrednosti kapitala i odnosi se na:

	31.12.2013.	31.12.2012.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Gubitak ranijih godina	77.029	95.189
Gubitak tekuće godine		
Ukupno	77.029	95.189

Smanjenje gubitka od RSD 18.159 hiljada sprovedeno je na bazi Odluke od 28/06/2013 pod brojem VIII-6/13

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

7.14. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja se priznaju kada:

- društvo ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja;
- je verovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze; i
- iznos obaveze može pouzdano da se izmeri.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju:

	31.12.2013.	31.12.2012.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Dugoročno rezervisanje po osnovu sudskih sporova	178	776
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	15.311	4.888
Ukupno	15.489	5.664

Društvo je formiralo dugoročna rezervisanja po osnovu naknade i drugih beneficija zaposlenih shodno MRS 19 – Beneficije zaposlenih na dan 31.12.2013. godine.

7.15. DUGOROČNI KREDITI

Obaveze po dugoročnim kreditima dospevaju u roku dužem od godinu dana od dana činidbe, odnosno od dana godišnjeg bilansiranja.

7.15.1. Struktura obaveza po kreditima

	31.12.2013.	31.12.2012.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Dugoročni krediti iskazani po amortizovanoj vrednosti		
<i>Finansijski krediti od:</i>		
- banaka u zemlji	-	7.700
Ukupno	-	7.700

7.15.2. Pregled dugoročnih kredita po poveriocima

			31.12.2012.	31.12.2011.
	Oznaka valute	Kamatna stopa	RSD hiljada	RSD hiljada
U dinarima:				
Komercijalna banka	EUR	3.5% pa		7.700
Svega			-	7.700
U valuti:			EUR	EUR
Komercijalna banka	EUR	3.5% pa		67.711,36
Svega			-	67.711,36

7.16. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Kratkoročne finansijske obaveze obuhvataju:

		31.12.2013.	31.12.2013.	31.12.2012.
	Oznaka valute	Iznos u EUR	RSD hiljada	RSD hiljada

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

Kratkoročne kredite u zemlji				113.266	56.859
Agencija za osiguranje i finansiranje izvoza	EUR	500.000		57.321	56.859
Komercijalna banka	EUR	488.000		55.945	
Tekuće dospeće dugoročnih kredita				103.298	75.766
Komercijalna banka	EUR	901.044,70		103.298	74.865
NBL leasing	EUR	-		-	901
Ukupno kratkoročni krediti				216.564	132.625

Po osnovu ugovora Agencije za osiguranje i finansiranje izvoza instrumenti obezbeđenja su sledeći:
Deset blanko potpisanih i overenih sopstvenih menica korisnika kredita plativih po viđenju
i ručna zaloga na opremi u svojini korisnika kredita u vrednosti EUR 651.600.

Sa Komercijalnom bankom na dan 31.12.2013. godine postoje tri kredita sadržana u saldu na dan 31.12.2013. godine (jedan kredit prikazan kao kratkoročni – RSD 55.945 hiljada i dva kredita prikazana kao tekuće dospeće dugoročnih kredita u ukupnom iznosu od RSD 103.298 hiljada).

Sredstva obezbeđenja kredita uzetih od Komercijalne banke slede u nastavku:

Kredit od Komercijalne banke odobren u iznosu od EUR 176.049,52 (saldo na dan 31.12.2013. godine iznosi EUR 67.711,36 ili RSD 7.763 hiljada) ima sledeće instrumente obezbeđenja:

- ovlašćenja na tekućem računu kod Komercijalne banka;
- 19 blanko sopstvenih menica;
- korporativna garancija ATAIR Gmbh;
- obezbeđeni upis zaloge na budućim novčanim potraživanjima po osnovu zaključenog ugovora o isporuci robe za ATAIR Gmbh, a za krajnjeg kupca Ernsting Nemačka.

Po osnovu kredita sa Komercijalnom bankom odobrenog na iznos od EUR 1.000.000 (saldo na dan 31.12.2013. godine iznosi EUR 833.333,34 ili RSD 95.535 hiljada) uspostavljeni su sledeći instrumenti obezbeđenja:

- ovlašćenja na tekućem računu kod Komercijalne banka
- 16 blanko sopstvenih menica
- hipoteka na zgradi poslovnih usluga Upravna zgrada na katastarskoj parceli broj 551
- hipoteka na zgradi tekstilne industrije Proizvodna hala na katastarskoj parceli broj 551
- hipoteka na katastrskoj parceli broj 551
- korporativna garancija ATAIR Gmbh
- zaloga na budućim novčanim potraživanjima po osnovu zaključenog ugovora o isporuci robe za ATAIR Gmbh po Ugovoru o isporuci robe br.086 od 27.12.2012.godine

Po osnovu kredita sa Komercijalnom bankom na iznos od EUR 488.000 (saldo na dan 31.12.2013. godine iznosi EUR 488.000 ili RSD 55.945 hiljada) uspostavljeni su sledeći instrumenti obezbeđenja:

- ovlašćenja na tekućem računu kod Komercijalne banka
- 13 blanko sopstvenih menica
- hipoteka na katastrskoj parceli broj 551
- korporativna garancija ATAIR Gmbh

7.17. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	31.12.2013.	31.12.2012.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Obaveze iz poslovanja		

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

Dobavljači u zemlji	216.332		227.070
Dobavljači u inostranstvu	79.117		107.208
Ukupno	295.449		334.278

Pregled najznačajnijih domaćih dobavljača po saldu u zemlji na dan 31.12.2013.godine prikazan je u narednoj tabeli:

	RSD hiljada
FULGAR EAST DOO	146.146
ETITEX DOO	33.520
MIVEX DOO	5.120
HEMAG DOO	4.661
STIL EKSPORT IMPORT DOO	3.685
EPS SNABDEVANJE	3.388
AUTOPREVOZNIK NEBOJSA ILIC	2.296
ALGRAFA DOO	1.906
STICKERPRINT DOO	1.725
DOMTERA DOO	1.600

Pregled najznačajnijih ino dobavljača po saldu na dan 31.12.2013. godine dat je u tabeli kao što sledi:

	EUR	RSD hiljada
GLOTEX	573.480,98	65.745
ATAIR GMBH	31.529,96	3.615
INVISTA INTERNATIONAL	17.570,40	2.014
NUOVA PLASTELINE	14.081,34	1.614
M&R DI MATTEO RANZINI	4.795,33	550
DITTA BOGIANI RENATO	2.720,51	312
	CHF	RSD hiljada
BEZEMA	54.370,65	5.086

Stepen usaglašenosti sa ostalim dobavljačima na dan 31.12.2013. godine je zadovoljavajući.

7.18. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

	31.12.2013.		31.12.2012.
	RSD hiljada		RSD hiljada
<i>Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada</i>			

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim naknada zarada koje se refundiraju	19.715	19.837
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	2.042	2.763
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	5.244	4.782
Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	4.717	4.782
Obaveze za neto naknade zarada koje se refundiraju	87	87
Obaveze za poreze i doprinose na naknade zarada na teret zaposlenog koje se refundiraju	36	36
Obaveze za poreze i doprinose na naknade zarada na teret poslodavca koje se refundiraju	18	18
Svega	31.859	32.305
Druge obaveze		
Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja	673	373
Ostale obaveze	88	173
Svega	761	546
Ukupno	32.620	32.851

Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada na dan 31.12.2013. godine odnose se na obaveze za zarade za decembar koje su isplaćene u januaru mesecu, (Izvod br.9 Komercijalna banka, datum 16.01.2013. godine).

7.19. OBAVEZE PO OSNOVU PDV I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PVR

Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost na dan 31.12.2013. godine iznose **RSD 4.992 hiljada**, dok ostale obaveze za poreze i doprinose (konto 489) iznose RSD 7 hiljada (31.12.2012. RSD 16 hiljada)

7.20. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DOBITAK

Društvo na dan 31.12.2013. godine nema obavezu za porez na dobit.

7.21. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE

Odložene poreske obaveze na dan 31.12.2013. godine formirane su na bazi razlike između revalorizovane knjigovodstvene vrednosti i poreske osnovice na dan Bilansa stanja kao što sledi:

Računovodstvena sadašnja vrednost građevinskih objekata iznosi RSD 156.602 hiljada

Računovodstvena sadašnja vrednost opreme iznosi RSD 140.288 hiljada

Računovodstvena sadašnja vrednost investicione nekretnine iznosi RSD 3.076 hiljada

Ukupna računovodstvena sadašnja vrednost iznosi RSD 299.966 hiljada

Poreska sadašnja vrednost I grupe iznosi RSD 59.559 hiljada

Poreska sadašnja vrednost od II i V grupe iznosi RSD 68.174 hiljada

Ukupna poreska sadašnja vrednost iznosi RSD 127.733 hiljada

Razlika iznosi RSD 172.233 hiljade

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

Primenom procenta od **15%** dobija se iznos od **RSD 25.835 hiljada** koliko iznose odložene poreske obaveze na dan 31.12.2013. godine.

8. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Transakcije sa povezanim licima odnose se na transakcije sa društvom Atair GmbH, Nemačka koji poseduje 71,4% vlasništva kapitala Proleter a.d., Ivanjica.

Sa povezanim pravnim licem Društvo je tokom 2013. godine ostvarivalo transakcije prodaje.

Po osnovu prodaje prodajnog asortimana Atair GmbH, Nemačka Društvo je tokom 2013. godine ostvarilo promet od RSD 1.094.203.110,21 ili EUR 9.627.753,81.

Sa povezanim pravnim licem Društvo ostvaruje i transakcije operativnog lizinga (privremeni zakup opreme za obavljanje delatnosti).

9. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Br. Fature	Artikal	Kolicina (ulaz)	Kolicina (izlaz)	Ostaje na lageru	Vrednost EUR
2121856	2809	20,507	0	20,507	18,421.04 €
21218561	4698	9,056	0	9,056	8,014.59 €
21218559	2073	1,710	0	1,710	3,538.23 €
	4831	4,434	0	4,434	
21209556	2358	15,647	14,280	1,367	1,064.35 €
2120955	unihop	31,471	5,705	25,766	35.387,46 €
	dokolenica	21,583	4,200	17,383	
Total EUR					66.425,67€
Total RSD hiljada					7.492

Stavke iz vanbilansne aktive se odnose na robu koja je vraćena od ino kupca radi popravke (zamena ambalaže, promena bar kodova, itd).

10. CILJEVI I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišni rizik (koji obuhvata rizik od promena kursa stranih valuta, kamatni rizik i rizik od promene cena), kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko stanje i poslovanje Društva svedu na minimum. Dnevnom nadzorom nad svim aktivnostima u skladu sa sistemom unutrašnje kontrole i procedurama upravljanja rizicima, kao i pažljivim nadgledanjem trendova razvoja na tržištu, Društvo procenjuje buduće novčane tokove, redovne i potencijalne obaveze i obezbeđuje sredstva za tekuću likvidnost.

Tržišni rizik

Tržišni rizik obuhvata rizik da će fer vrednost budućih gotovinskih priliva po osnovu finansijskih instrumenata varirati zbog promena tržišnih uslova, poput kamatne stope i deviznih kursa.

"PROLETER" AD, IVANJICA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2013. GODINU

Izuzev izloženosti riziku od promena kurseva valuta, Društvo nije materijalno značajno izloženo ostalim tržišnim rizicima.

Kreditni rizik

Kreditni rizik obuhvata rizik da dužnici neće izmiriti svoje obaveze po osnovu finansijskih instrumenata ili ugovora, dovodeći do finansijskih gubitaka. Društvo nije izloženo kreditnom riziku iz redovnog poslovanja

Rizik likvidnosti

Cilj Društva je da održi ravnotežu između kontinuiteta finansiranja i fleksibilnosti kroz upotrebu bankarskih pozajmica kao i kroz stalno praćenje predviđenih i stvarnih novčanih tokova. Pomenuti cilj Društvo ostvaruje.

11. STALNOST POSLOVANJA

Na dan 31.12.2013. godine Društvo ima nepovoljne finansijske pokazatelje. Kratkoročne obaveze Društva iznose RSD 549.641 hiljadu i veće su od obrtne imovine za RSD 81.812 hiljada. Navedeni pokazatelj ukazuju na postojanje materijalno značajnih neizvesnosti koje mogu da izazovu sumnju u sposobnost Društva da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Sa druge strane smatramo da ova sumnja nije opravdana obzirom da finansijska podrška matičnog društva ne bi izostala ukoliko bi se društvo našlo situaciji u kojoj se dovodi u pitanje stalnost poslovanja.

12. DOGAĐAJI NAKON BILANSA STANJA

Ne postoje korektivni i nekorektivni događaji nakon 31.12.2013. godine.

13. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji kursevi NBS primenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u funkcionalnu valutu su bili sledeći:

	31.12.2013.	31.12.2012.
EUR	114,6421	113,7183
USD	83,1282	86,1763
CHF	93,5472	94,1922
GBP	136,9679	139,1901

3. GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA

Na osnovu člana 50. Zakona o Tržištu kapitala (Sl.glasnik RS br. 31/2011) i u skladu sa Pravilnikom o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava (Sl. Glasnik RS br. 14/2012), koji je objavila komisija za HOV, na sednici ODBORA DIREKTORA održanoj dana 21.03.2014. usvaja se:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU PERIOD 01.01. – 31.12.2013.

U poslovnoj 2013. godini ostvaren je ukupan prihod od 1.425.691 hiljada dinara (Bilans uspeha AOP 201, 215, 217) i veći je u odnosu na ukupan prihod iz 2012. godine za 9,89 procenta. Takođe, veći su i ukupni rashodi u odnosu na ukupne rashode iz 2012. godine za 7,38 procenta i iznose 1.390.006 hiljada dinara (Bilans uspeha AOP 207, 216, 218). Preduzeće je nastavilo sa uspešnim poslovanjem što je rezultiralo sa pozitivnim rezultatom. Dobitak za poslovnu 2013. godinu iznosi 35.003 hiljade dinara (Bilans uspeha AOP 229).

U toku 2013. godine, ulaganja u nekretnine, postrojenja i opremu (Bilans stanja AOP 005) su povećana u odnosu na prethodnu godinu za 7,12 procenata.

Stanje zaliha na kraju poslovne 2013. godine (Bilans stanja AOP 013) je manje u odnosu na prethodnu godinu za 27,28 procenta.

Potraživanja od kupaca (Bilans stanja AOP 016) iznose 274.961 hiljada dinara i u odnosu na 2012. godinu veća su za 75,79 procenata. Gotovina i gotovinski ekvivalenti (Bilans stanja AOP 019), odnosno stanje žiro-računa i ostalih računa na dan 31.12.2013. godine iznosila je 11.832 hiljada dinara. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu povećanje iznosi 27,78 procenata.

Sveobuhvatno posmatrano povećanje ukupne poslovne aktive u 2013. godini u odnosu na 2012. godinu iznosi 11,04 procenta.

Osnivački kapital na 31.12.2013. (Bilans stanja AOP 102) godine iznosi 91.597 hiljade dinara, tako da nije došlo do promene u ukupnom iznosu osnivačkog kapitala u odnosu na 31.12.2012. godine.

Zabeležen je rast kratkoročnih obaveza (Bilans stanja AOP 116) na kraju poslovnog perioda u odnosu na prethodnu godinu. Procentualno povećanje kratkoročnih obaveza u odnosu na prethodnu godinu je 8,79 procenata.

Ukupno povećanje pasive za 2013. godinu u odnosu na 2012. godinu iznosi 11,04 procenta.

Struktura pojedinih prihoda i rashoda u bilansu uspeha ima sledeći izgled:

Poslovni prihodi u 2013. godini iznose 1.373.810 hiljada dinara (Bilans uspeha AOP 201) i u odnosu na 2012. godinu veći su za 10,74 procenata.

Poslovni rashodi u 2013. godini iznose 1.327.750 hiljada dinara (Bilans uspeha AOP 207) i veći su u odnosu na 2012. godinu za 10,86 procenta.

Finansijski prihodi za 2013. godinu iznose 23.168 hiljade dinara (Bilans uspeha AOP 215) i manji su u odnosu na 2012. godinu za 56,83 procenata.

Finansijski rashodi za 2013. godinu iznose 29.510 hiljada dinara (Bilans uspeha AOP 216) i manji su u odnosu na prethodnu godinu za 63,23 procenata.

Ostali prihodi za 2013. godinu iznose 28.713 hiljada dinara (Bilans uspeha AOP 217) i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 817,65 procenata.

Ostali rashodi za 2013. godinu iznose 32.746 hiljada dinara (Bilans uspeha AOP 218) i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 97,55 procenata.

U odnosu na prethodnu godinu došlo je do povećanja dobitka. U poslovnoj 2013. godini ostvaren je neto dobitak u iznosu od 35.003 hiljada dinara. Iza nas stoji uspešna godina u proizvodnji i prodaji. Očekujemo u daljem periodu rast prodaje i širenje tržišta kao i investiranje u nove poslovne objekte što će nam unaprediti poslovanje.

Godišnji izveštaj društva u momentu objavljivanja još uvek nije usvojen od strane Skupštine akcionara kao nadležnog organa Društva. Ovaj Godišnji izveštaj će biti dat Skupštini na usvajanje na redovnoj sednici skupštine koja će biti zakazana u rokovima predviđenim Zakonom o privrednim društvima. Društvo će u celosti naknadno objaviti Odluku nadležnog organa o usvajanju Godišnjeg izveštaja.

PROLETER AD

Predsednik Odbora direktora
Reiner Baumbach

4. IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE IZVEŠTAJA

Prema našem najboljem saznanju, godišnji finansijski izveštaj društva sastavljen je uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu javnog društva.

Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg izveštaja:

Radomirka Kovačević

Zakonski zastupnik:

Proleter a.d. Ivanjica

Izvršni direktor

Katarina Mandić

5. ODLUKE NADLEŽNOG ORGANA DRUŠTVA O USVAJANJU GODISNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

*** (Napomena)**

Napominjemo da je Finansijski izveštaj Proleter a.d. Ivanjica za 2013. godinu odobren i prihvaćen od strane Odbora direktora Društva i blagovremeno dostavljen Agenciji za privredne registre. Godišnji izveštaj društva u momentu objavljivanja još uvek nije usvojen od strane nadležnog organa društva (Skupštine akcionara). Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o usvajanju Godišnjeg izveštaja.

6. ODLUKA O RASPODELI DOBITI

* (Napomena)

Odluka o raspodeli dobiti još nije doneta. Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa društva.

Javno društvo je dužno da sastavi Godišnji izveštaj, objavi javnosti i dostavi ga Komisiji, a regulisanom tržištu, odnosno MTP, dostavlja ovaj izveštaj ukoliko su hartije od vrednosti tog društva uključene u trgovanje, i to najkasnije četiri meseca nakon završetka svake poslovne godine, kao i da obezbedi da godišnji finansijski izveštaj bude dostupan javnosti tokom najmanje pet godina od dana objavljivanja.

Društvo odgovara za tačnost i istinitost podataka navedenih u Godišnjem izveštaju.

U Ivanjici, april 2014. god.

Zakonski zastupnik:

Proleter a.d. Ivanjica

Izvršni direktor

Katarina Mandić